

Saulėta, dieną 95°, naktį 71°
Saulė teko 6:05, leidžiasi 5°
Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LV

Price 15c

Chicago, Ill. — Trečiadienis, rugpjūčio- August 21 d., 1974 m.

Kaina 15c

197

N. ROCKEFELLERI PASKYRĖ VICEPREZIDENTU

GRAIKIJOS VYRIAUSYBĖ PRADĖJO KARIUOMENĖS VADŲ VALYMĄ

ATENAI. — Graikijos vyriausybė pradėjo kariuomenės vadų valymą. Vyriausia Valstybės Gynybos Taryba, kurią karinė diktatūra buvo panaikinusi, vėl perėmė į savo rankas karininkų pakėlimo ir perkėlimo pareigas. Į atsargą paleistas kariuomenės štabo viršininkas gen. Gregorios Bonnanos, jo vietoj paskirtas gen. Dionysios Arboz, kurį karinė diktatūra 1967 m. buvo paleidusi į atsargą. Kitas generolas Lonnis Davos, kurio Solonikos Trečiasis korpusas privertė karinę vyriausybę perleisti valstybės vairą civiliams, paskirtas nauju armijos viršininku. Manoma, kad į aukštas pareigas bus sugrąžinti anksčiau karinės diktatūros pašalinti karininkai.

Graikijos premjeras Caramanlis išpėjo gyventojus vengti smurto veiksmų prieš amerikiečius ar jų turta. Atėnuose, Kipre ir kitur sudeginta daug amerikiečių automobilių. Amerikiečių karių šeimų nariai turi kęsti graikų įžeidėjimus parduotuvėse ir gatvėse.

Valstybės sekretorius Kissingeris pareiškė spaudos konferencijoje, kad Turkijos premjeras jam pažadėjęs atsitraukti iš dabar Kipre turimų pozicijų ir pažadėjęs sumažinti saloje kariuomenės skaičių. Turkija pasirengusi derėtis su graikais dėl naujos demarkacijos linijos ir kitų salos problemų.

Kissingeris pasakė spaudai, kad Amerika, nors ir pasirodusi visiems padėti, viena negali išspręsti visų pasaulio problemų. Amerika šioje krizėje bandžiusi veikti per "tyliąją diplomaciją", niekam viešai negrasindama ir nieko nespausdama. Amerika prisidėjusi bet kuriame vaidmenyje ieškant Kipro sprendimo. Dabar svarbiausia sugrįžti prie derybų stalo, pasakė Kissingeris.

Graikų inirtimas ant Amerikos, stebėtojų aiškinamas tuo, kad graikai iš senų laikų įsitikinę, kad Amerika gali padaryti viską, ką tik nori. Amerika buvo kaltinama dėl karinės diktatūros palaikymo, dėl Makarijaus Kipre nuvertimo ir dabar kaltinama dėl leidimo Turkijai okupuoti dalį Kipro salos. Graikai įsitikinę, kad Amerika, jei būtų norėjusi, būtų galėjusi sustabdyti visus tuos įvykius.

Elta italų kalba

Pasirodė nauji Eltos biuleteniai. Italų kalba prel. V. Mincevičiaus Romoje redaguojamas "Elta-Press" birželio nr. 6 ir liepos nr. 7. Ant nr. viršelio lietuvių tremtinių Sibire nutrauka. Numeris pašvęstas birželio masinėms deportacijoms paminėti. Turinys: "Kartais ir mirusieji grįžta: Raportas iš pragaro", kur aprašomi Jono Kreivėno pergyvenimai sovietų koncentracijos stovyklose; "Siaubingas liudijimas apie komunizmo statytojų 'humanizmą'" — lietuvių jaunuolio Ričardo K. kančios sovietų lageriuose; "Sovietų priverstinio darbo stovyklose žuvusiems pagerbti religinės apeigos": Cituodamas rusų žurnalą "Posev" (V. Vokietijoje), aprašo Permės rajono Vsesviatskoje stovykloje religines apeigas žuvusiems paminėti — minutė tylos, krikščionys pastatė altorių, žydai paskaitė "Kadiš" — maldą už mirusius, kiekviena tautinė grupė paskaitė atitinkamą maldą lietuvių, rusų ukrainiečių, armėnų ir hebrajų kalbomis; Iš lietuvių pusės dalyvavo Šilinskas, Kudirka ir Mykolauskas; Kardinolas Mindszenty paminėjo lietuvių Sibiro kanki-

IŠ VISO PASAULIO

MANILA. — JAV ir Filipinų aviacijos lėktuvai gabeną potvynių palietusio Luzono provincijos gyventojams maistą, žvakes ir vaistus. Praėjusią savaitę Filipinuose išskrito 24 coliai lietaus, patvino upės, žuvo 42 žmonės ir 563,285 asmenys liko be pastogės.

NEW YORKAS. — Kramtomos gumos imonės Wrigley ir American Chicle paskelbė naują gumos kainų pakėlimą. Pakelis atėityje kainuos 15 centų. Bendrovės kaltina cukraus, glukoze, skonio priedais ir kitų prekių pabrangimą. Prieš 4 metus kramtomos gumos pakelis kainuodavo 5 c.

SPOKANE. — Psichologijos profesorius Carl Gustavson, kuris vadovavo žemės ūkio departamento finansuojamai programai padaryti draugus iš kojų ir avių, nutraukė laikinai savo darbą. Jis bandė paveikti kojomis nešti avių mėsos. Kojomams šeriami aviaria buvo vaistais suteptami, kad kojomis nuo jos susirgtų. Nepakęsdami tokios mėsos, dr. Gustavsono kojomai persoko 12 pėdų aukščio tvorą ir paplovė 8 už tvoros laikomas avis.

DUBLINAS. — Airijos teisingumo ministeris Patrick Cooney pats vadovauja iš kalėjimo pabėgusių kalinių — Airių Respublikos Armijos veikėjų — gaudymui. Visi aerodromai, uostai ir keliai Airijoje yra saugomi. Specialūs kareivių daliniai pasiųsti į Airijos pasienį su šiaurine Airija.

ŽENEVA. — Tarptautinis Taupymo bankų institutas, kuriame dalyvauja 49 valstybių bankai, paskelbė, kad daugiausia pinigų taupo šveicarai. Sutaupų vidurkis kiekvienam šveicarui siekia 4,987 dol. Po šveicarų daugiausia pinigų į bankus padeda: britai, amerikiečiai, švedai ir belgai, su 2,036 dol. vidurkiu žmogui. Ši statistika gali būti ir netiksli, sakoma bankininkų raporte, nes šveicarija neišskaito iš savo gyventojų pajamų mokesčių kiekvieną savaitę, mėnesį, kaip kaip kitose valstybėse, todėl šveicarai deda į bankus ir savo pajamų mokesčius, kuriuos išima metų gale ir sumoka mokesčių įstaigoms. Tas gali padidinti sutaupų indėlius.

ČIKAGA. — Kartu su prezidentu Nixonu pasitraukė ir jo asmeninis lėktuvo pilotas pulk. Ralph Albertazzi. Prezidento Fordo lakūnų paskirtas plk. Lester McClelland, 43 metų, karo aviacijoje ištarnavęs 19 metų.

nius; Vliko atsišaukimas birželio deportacijų proga; Mordavijos kalinių pareiškimas Tautybų Sovietui; A. ir P. Brazinskių byla; ir kt.

Is generolo Semih Sancaço veido spindi pasitenkinimas ir pasididžiavimas. Jis yra Turkijos kariuomenės štabo viršininkas, suplanavęs ir įvykdęs Kipro salos invaziją.

Turkija išpėjo Kipro graikus

ANKARA. — Turkijos vyriausybė pasiuntė prezidentui Fordui ir žuvusio ambasadoriaus Kipre Rodger Davies šeimai užuojautos telegramas. Premjeras Ecevit pareiškė spaudai, kad ambasadoriaus Davies nušovimas graikų demonstracijos metu yra skaudus įvykis, tačiau Kipro turkai jau daug metų pergyvena tokių graikų smurtą kasdieną.

Turkijos užsienio reikalų ministeris Turan Gunes parlamentu pavadino Kipro graikus, kurie puolė Amerikos ambasadą ir nušovė ambasadorių, "žmonijos priešais". Ir jis priminė graikų puolimus prieš Kipro turkų kaimus 1963 ir 1967 metais. Tūkstantčiai Kipro turkų yra laikomi kaitais graikų stovyklose pietiniuose Kipro salos miestuose. Turkijos premjeras Ecevit išpėjo graikus, kad Turkijos karinės jėgos nesustos, jei turkams bus padaryta kokia žala. Jis pridėjo, kad graikų kaltinimai Amerikai yra nepagrįsti. Graikai mėgsta kaltinti kitus už savo klaidas, pasakė Turkijos premjeras.

NEW YORKAS. — Energijos įstaigos viršininkas John Sawhill pareiškė konferencijoje, kuri svarsto Amerikos energijos ateities problemas, kad ateinančią žiemą gali pritrūkti natūralių dujų šiaurės rytų Amerikos valstijose. Namų apšildymui dujų pakaks, tačiau kai kurios imonės gali būti priverstos užsigrąžinti dujų stokas, pasakė Sawhill.

Jeruzalės graikų katalikų dieceizijos arkivyskupas Capucci, kurį suėmė Izraelio saugumo valdininkai, apkaltingai įšipinėjo ir ginklu kontrabanda Izraelyje gyvenantiems palestiniečiams.

Egiptas gaus Amerikos kviečių

WASHINGTONAS. — Amerika pažadėjo Egiptui nusiųsti 100,000 tonų kviečių dar prieš spalio 1 d. Sekretoriaus Kissingerio ir Egipto užsienio reikalų ministerio Fahmy pasitarimų komunikate kviečiai neminimi. Nedaug pasakoma ir apie Vidurinių Rytų taikos problemas. Sekretorius Kissingeris spaudos konferencijoje pabrėžė, kad negalima daryti kokių sprendimų dėl tolimesnių taikos derybų, kol Izraelio premjeras Rabinas neatsilankys Washingtone, kur jo laukiama rugsėjo mėn. pradžioje.

Egiptas prašė Amerikos įvairių maisto produktų už 750 mil. dol., tačiau Amerika, turėdama daugiau panašių prašymų, sutiko tuoj pat nusiųsti kviečių už 16,5 mil. dol., kuriuos Egiptas žada sumokėti labai mažais nušimčiais per ilgą laiką.

Amerikos-Jordano pasitarimų komunikatas sukėlė nerimą Izraelyje, kuris pareikalavo Kissingerio paaiškinti, ką reiškia komunikato žodžiai "dabar seks derybos tar Izraelio ir Jordano". Kissingeris pareiškė Izraeliui, kad Amerika neturi jokių specifinių planų Izraelio-Jordano derybų klausime.

Melchitai ieško pagalbos vyskupui

BEIRUTAS. — Graikų katalikų bažnyčios vadovybė Libane, kur gyvena patriarchas Maksimos Hakim, kreipėsi į Jungtines Tautas ir Tarptautinį Raudonąjį Kryžių, kad tos organizacijos padėtų išvaduoti Izraelio saugumo suimtą Jeruzalės vyskupą Capucci. Vatikanas irgi išreiškė "didelį liūdesį" dėl arkivyskupo suėmimo.

Patriarchas Hakim pasmerkė Izraelio vyriausybę už samoklę iš apšmeižti krikščionių tikėjimo vadus ir krikščionis arabus. Izraeliui rūpi visai pakeisti Jeruzalės charakterį, tą miestą suždydinti ir išvaikyti įvairiais metodais kitų tikybų žmones, pridėjo jis.

Graikų katalikai, vadinami melchitai, yra rytų apeigų katalikai, kurie nors turėdami visišką autonomiją, laikosi Vati-

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

♦ Pietų Vietnamo vyriausybė paskelbė sunkius nuostolius karo veiksmuose prie Da Nango. Per praėjusį mėnesį kovose žuvo 1,000 kareivių, 3,000 sužeistų ir 1,000 dingusių. Komunistai turėjo 2,000 žuvusių.

♦ Los Angeles miesto pareigūnai nustatė, kad šeštadienio naktį įvykęs mieste sproginimas buvo "nelaimingas atsitikimas", padaręs 5 mil. dol. nuostolių ir sužeidęs 5 asmenis. Anksčiau policija ir ugniagesiai įtarė, kad sproginimą sukėlė teroristo bomba.

♦ Torontė suvažiavusi Amerikos Mokytojų Federacijos konvencija nutarė reikalauti visoje Amerikoje mokytojams kainų kilimo priedų. Kylant pragyvenimo kainoms, mokytojams automatiškai būtų keliami atlyginimai.

♦ Sekmadienį pradingęs JAV karo aviacijos lėktuvas buvo surastas Bolivijos kalnuose sudužęs. Visi 7 įgulos nariai laikomi žuvusiais.

♦ Watergate bylos kaltinamieji apeliavo teisėjo Siricos sprendimą neatidėti bylos. Gynėjai tvirtina, kad jie dar negirdėjo Baltųjų Rūmų pasikalbėjimų juostelių, be to, visas įvykis, pasibaigęs prezidento Nixono pasitraukimu, buvo tiek išgarsintas, kad kaltinamieji negalės gauti objektyvios prisiekusiųjų komisijos.

♦ Britanijos vyriausybė pareiškė intenciją nacionalizuoti šalies uostus.

♦ Čikagoje ir visoje Cook apskrityje padidėjo mirštančių nuo narkotikų skaičius. Pernai nuo narkotikų mirė 264 asmenys. Šiemet per septynis mėn. jau mirė 259. Vien liepos mėn. mirė 42 žmonės. Gydytojai teigia, kad dažniau pasitaiko narkotikų ir alkoholio naudojimo atvejų. Ši tokia kombinacija dažnai baigiasi mirtimi.

kano. Melchitai yra stiprūs Libane ir turi narių parlamente. Libano gynybos ministeris Nasri Maalouf irgi yra graikų katalikų bažnyčios narys.

Palestiniečių organizacijų tarybos vadas Yasir Arafat arkivyskupo Capucci suėmimą pavadino "baisiu Izraelio nusikaltimu".

PREZIDENTAS FORDAS NOMINAVO NELSONĄ ROCKEFELLERĮ PADĖJĖJU

WASHINGTONAS. — Prezidentas Geraldas Fordas vakar specialiaame kongreso vadų, kabineto narių ir Baltųjų Rūmų pareigūnų susirinkime nominavo į viceprezidento vietą ilgametį buvusį New Yorko valstijos gubernatorių Nelsoną Rockefellerį, 66 metų. Korespondentai jau iš pat ryto nujautė, kad Rockefelleris bus paskirtas, nes jis, pertraukęs atostogas Maine valstijoje, trim nuosavais lėktuvais su žmona ir patarėjais atskrido į Washingtoną. Viceprezidentą dar turės patvirtinti kongresas.

Siūlo pašalinti imperatorių

ADDIS ABABA. — Etiopijos sostinėje jau kalbama, kad kariuomenės "Koordinacinis Komitetas", kurio ydaru daromi įvairūs pareiškimai ir vykdomos įvairios reformos, artimiausioje ateityje gali pabandyti pašalinti imperatorių Haile Selassie. Sostinės laikraštyje jau pasirodė atviras laiškas, pasirašytas Valstybinės Javų Tarybos valdininko, kuris siūlo Etiopijoje panaikinti monarchiją ir įvesti demokratines respublikos tvarką. Šitoks siūlymas prieš kelis mėnesius būtų visai neįsivaizduojamas ir būtų atnešęs ne tik lais-ko autoritui, bet ir laikraščio redaktoriui sunkias bausmes.

Karinė taryba, kurios narių pavardžių niekas nežino, susideda iš jaunų karininkų. Jų tarpe esanti nuomonė, kad imperatorių reikia palikti, kaip tautinės vienybės simbolį, tik visiškai panaikinant jo politines galias, kurias pereitų į parlamento ir vyriausybės rankas. Etiopijos 27 milijonų gyventojų apie 95% yra žemdirbiai, kurie imperatorių gerbia ir remia. Jo pašalinimas galėtų sukelti neramumus provincijose.

Premjeras Kosyginas lankys Rumuniją

BUKARESTAS. — Rumunija šią savaitę švęs 30 metų komunistinio režimo sukaktį. Svečių tarpe žadėjo būti ir Sovietų Sąjungos premjeras Aleksejus Kosyginas. Diplomatai įžiūri jo dalyvavimą Rumunijos-Sovietų Sąjungos santykių pagerėjimą.

Rumunijos prezidentas Ceausescu, atidarydamas Pasaulio Gyventojų konferenciją, pasakė politinę kalbą, kurioje neminėjo tiek žmonijos augimo problemų, kiek kalbėjo apie Europos Saugumo konferenciją, kurią ragino užbaigti kuo greičiau. To paties nuolat reikalauja ir Maskva, atsisakydama padaryti Vakarų reikalaujamų nuolaidų.

Rumunijos užsienio politika ilgą laiką skyrėsi nuo kitų Maskvos satelitų politikos. Rumunija palaiko draugiškus ryšius su Kinija ir turi diplomatinius santykius su Izraeliu, — vienintelė komunistinių valstybių tarpe. Kada kitų satelitinių šalių vadai šią vasarą lankėsi Krieme ir terasė su L. Brežnevu partijos vadas Ceausescu Krieme nebuvo, o užsienio reikalų ministeris Macoyscu ilgai vizitavo Pekiną, tuo pademonstruodamas Rumunijos šiltus santykius su Kinija.

Korespondentai stebės Kosyginą vizitą Rumunijoje ir nagrinės jo kalbą, iš kurios gali paaiškėti rusų santykių su rumunais ateities vystymasis.

Rusai neišleidžia profesoriaus žmonos

MASKVA. — Vizituojantis amerikietis profesorius Woodford McClellan iš Virginijos universiteto 1972 m. Kaukaze susitikio mokytoją Irią Astachovą ir įsimylėjo. Šiais metais jis vėl grįžo, kaip sovietų Mokslių Akademijos svečias, mokslininkų pasikeitimo programos dėmuose, į Maskvą ir gegužės mėn. Astachovą vedė. Sovietų įstatomose visą mėnesį vedėvas trukdė, tačiau pagaliau leidimą davė.

Dabar profesorius McClellan, rusų kalbos ir Rytų Europos istorijos žinovas, patyrė, kad sovietai atsisako jo žmoną išleisti į Ameriką. Jo paties vizas baigiasi šį mėnesį. Pasų įstaiga pasakė ponai McClellan, kad ji gali vizos prašyti už metų, tas jau leisiam pamiršti kai kuriuos dalykus. Dabar ji žinanti daug valstybinių paslapčių ir jos negalima išleisti.

Prieš tapdama mokytoja Irią Astachovą dirbo Pasaulio Ekonomikos ir Tarptautinių Santykių institute, protokolo sekcijoje. Ten ji galėjusi sužinoti valstybinių paslapčių.

Kai profesorius McClellan emė vizos įstaigoje protestuoti ir nurodinėti sovietų įstatymus, jam buvo atsakyta, kad neįstatymai, bet ši įstaiga nulems jo žmonos likimą. Jis galys sugrįžti į Sovietų Sąjungą ir aplankyti savo žmoną.

LOS BANOS. — Tarptautinė mokslininkų grupė Filipinuose bando išdaiginti naują ryžių rūšį, kuri ne tik duotų geresnį derlių, bet kartu turėtų daugiau proteino. Neseniai surasta nauja rūšis turi 8% proteino, bandoma gauti iš ar 14% baltymų kiekio ryžius.

MOKYKLOS PRADĖS NAUJUS MOKSLO METUS

Dešimts kartų rodyta ir, be abejonės, įrodyta, kad patys pagrindas išlaikyti lietuvių bei ne savo tėvynėje yra tikra lietuviška šeima. Nuo motinos ir tėvo priklauso, kokia kalba bus tariama pirmieji vaiko žodžiai, nuo tėvų priklauso, kokia kalba bus persamas pirmasis tikybinis žingsnis: Vardan Dievo Tėvo ir Sūnaus, kokia kalba bus mokomos maldos.

Mes senstame, o lietuviai tėvai jaunėja. Šiandien jaunėji tėvai nėra tie, kurie prieš dvidešimtį, o gal ir prieš dešimtį metų. Jie jau brendę ir mokslus eja ne savame krašte. Prieš dvidešimtį ar daugiau metų dabartiniai tėvai pasiekę užjūrus būdami tokio amžiaus, kaip dabar jų pačių atžalynas.

Vis dėlto, tenka pripažinti jaunųjų tėvų dėmesį savo tautai ir savo gimtajai kalbai. Nėra ko kalbėti: rasime ir visai nesidominčių nei savo tauta, nei savo kalba. Jie nusikalsta savo tautai, jie užmiršta kas jie yra. Jie užmiršta, esą lietuviais, jie save vadina amerikonais. Jiems visai nekyla mintis, kad jie nėra amerikoniai tikrąja prasme, o tik Amerikos piliečiai: jie yra Amerikos lietuviai.

Ir vėl sustojame prie to paties: gal tokie jaunieji tėvai

vaiko amžiuje buvo nepakankamai savo tėvų prižiūrimi, ir dėl to sava tautybė jiems jau liko nieku.

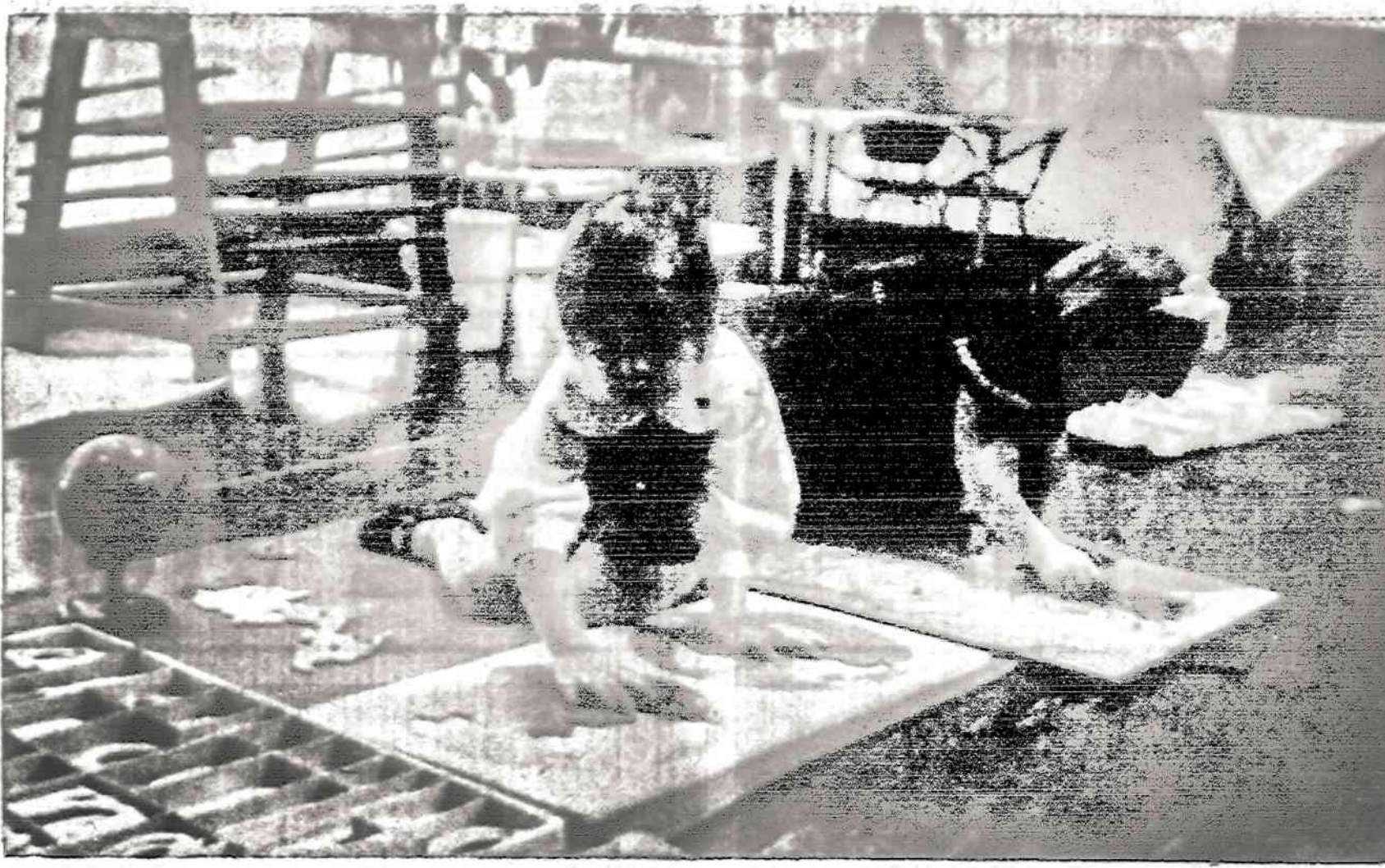
Sakau, ir su tokiais tėvais visuomet galima šnekėtis, juos įtaigoti. Niekad nėra per vėlu. Kas turėtų mėginti judinti tuos "užuomaras"?

Vienmečiai draugai ir bičiuliai, organizacijos, svarbiausia, LB įstaigos, savo pagrindiniu tikslu užsibrėžusios lietuviybės išlaikymą.

Didelė ir šventa pareiga krinta ant LB apylinkių pečių. Jos privalėtų ieškoti jaunųjų lietuvių šeimų, nesiruošiančių savo prieaughio auklėti lietuviška dvasia. Valdybos, ypač didelėse apylinkėse negali pajėgti tokių šeimų rasti. Valdyboms talkon galėtų ateiti bendramiečiai jų draugai, pranešdami valdyboms apie jaunas šeimas, krypstančias nuo savo kelio.

Sunku pasakyti, kiek tokių šeimų pavyktų išgelbėti, bet iš savo paties praktikos galiu tarti, kad vilčių besama.

Didelis rūpestis, kad jaunieji tėvai neužmirštų savąjį atžalyną siųsti į lietuviškas mokyklas. Šis svarbus uždavinys priklauso jau lietuviškojo švietimo vadovaujantiems organams. Jie turėtų ieškoti būdų, kaip įtaigoti, kokių priemonių

imtis, kad lietuviai tėvai leistų savo vaikus lietuviškos mokyklos. Deja, mes tokių planų pasigendame. Kada mokytojai sukviečiami į studijų savaites, pagrindinė tema turėtų būti, kaip pritraukti daugiau vaikų į lietuviškas mokyklas. Čia jokių būdų nema-

nau prieštarauti kitiems studijų savaitės reikalams, nes visi kiti sprendimai taip pat būtini.

LB švietimo vadovybių planuose neteko pastebėti konkrečių siūlymų. Kiek spaudoje teko skaityti, tai vis atskirų asmenų įtaigojimai. Tų pavienių rašančiųjų įtaigojimai šiandien jau negali turėti tokios reikšmės, kokią turėjo prieš dešimtį metų, nes ne visi jaunieji tėvai skaito lietuvišką spaudą. Švietimo vadovybė turėtų ieškoti kitų priemonių ir būdų. Jų taip pat iš pirmo ne išlausi: reikia kalbėtis, ir ne vieną, o dešimtimis kartų, įtraukiant į pasitarimus ir LB apylinkių atstovus.

Zinoma, jei švietimo vadovams daugiau rūpės išlaikyti okupantų palankius propagandinius vadovėlius mokyklose, o jau tai yra pastebėta, o ne rūpintis pagrindiniais reikalais, nemanau, kad būtų galima ką nors pasiekti.

LB švietimo vadovybės našta, nėra abejonės, labai atsakinga ir sunki. Ji turi įsisamontinti, kad tik ji šiandien atsakinga už lietuviškojo atžalyno, išėjusio iš po tėvų sparno, auklėjimą ir jo pritraukimą į lietuviškas mokyklas.

Praeitų metų rudenį šias eilutes rašančiam teko paskelbti porą rašinių tuo pačiu reikalu. Rašė ir kiti. Siūlė vienokių ar kitokių įtaigojimų. Deja, švietimo vadovai tylėjo kaip žemė, lyg tai šie klausimai jiems būtų nesvarbūs.

Niekad nedrįsčiau kaltinti švietimo vadovų už mokinių mažėjimą lietuviškose mokyklose. Bet ir faktas: mokykla, su kuria švietimo vadovybė nutraukė ryšius, ją ignoravo ir dabar nesiskaito, parodė, kad mokiniai joje nematė. Kaip tai suprasti?...

Iki šiolie tie du pagrindiniai švietimo vadovų būtinai rūpesčiai buvo atsikūję priešinga kryptimi. Nei imtasi žygių iš mokyklų išimti okupantų palankius vadovėlius, šmeiziančius nepriklausomą Lietuvą, nei svarstyta įtaigojimų didinti mokinių skaičių mūsų mokyklose.

Jeigu švietimo vadovai būtų prisipažinę prie klaidos ir būtų sutikę išimti iš mokyklų propagandinių okupantų palankių vadovėlių, apie kurį net okupuotos Lietuvos spauda tvirtino, kad jis yra geras (ar dar reikia aiškiau?), galėtume tikėti klaida. Bet, kada "klaida" yra visokiais būdais ginama, jau atsiranda įtarimas. Kodėl švietimo vadovai taip gina tą vadovėlį, nepajędami jį apginti?

"Tėvų nameliai brangūs" — toks yra vadovėlio pavadinimas. Bet iš vadovėlio vidaus aiškėja, kad ne tie tėvų na-

meliai brangūs, kuriuose mes gyvenome, bet tie kuriuos mums atnešė okupantas.

"Nėra jokios abejonės, kad jauniems tėvams sunku suprasti to vadovėlio vidus. Gal dėl to švietimo vadovai ir remiasi: žiūrėkit, tėvai nieko nesako."

O jie ir pasako, kad ir jauni ir čia augę ir mokesi... Bet kiti prisidengę aukščiau kelti balsą: juk mano vaikai mokykloje... Gali jiems būti nemalonumų.

Grįš mokytojai iš Dainavos studijų savaitės. Neturiu žinių, ar iki dabar tas nelemtas vadovėlis bus svarstomas ar ne. Nedvejokime, švietimo vadovai, tą vadovėlį gindami, gali rasti visokių aplinkybių, jeigu jie jį nori apginti. Mokytojams eiti prieš vadovus irgi gana sunku. Tą mes puikiai suprantame. Aišku, jeigu vadovėlis giria švietimo vadovai, o jie yra mūsų viršininkai, tai tegu jis ir būna geras...

Tenka stebėtis, kad kai kuri lietuviškoji patriotinė spauda arba nutyli dėl vadovėlio, arba net ir palankiai priima. Čia aš neįmatau nieko kita, tik norėjimą išlaikyti asmenis, šiandien stovinčius lietuviškojo švietimo sąrgyboje. Kodėl? Labai sunku pasakyti. Ar čia partinis reikalas, ar gal draugiškumas? To neturėtų būti. Spauda yra tam, kad pasakytų tiesą. Spauda, prasilenkianti su tiesa, jau nusikalsta savo principui.

O rašymai apie vadovėlį yra gryną tiesą. Nuomonė tik gali būti tokia: nors vadovėlis šmeiziantis nepriklausomą Lietuvą, bet mes jį palikim, nes gerai, kad šmeizia...

Ar gerai, kada šmeiziantis nepriklausomą Lietuvą vadovėlis įbruktas mūsų atžalynui ar ne?

Vienąsyk esu rašęs, prieš ką atsakys tokio vadovėlio aporuotojai ir pritariantieji. Jie atsakys ne prieš Laisvinimo Veiksnius, ne prieš kokius prievčius asmenis, bet atsakys prieš tautą. Prieš tautą, vadovėlyje pažemintą ir paniekin-

ta. A. A. J. Vaiciūnienė savo paskutinį darbą atidavė "Naujienuos". Tas darbas buvo gyvas įrodymas, kad "Tėvų nameliai brangūs" negalimas lietuviškose mokyklose. Jis buvo išspausdintas per 13 numerių. Buvo įrodyta viskas smulkmeniškai, kas reikėjo įrodyti. Taisydama antrąją korektūrą ji sukrito. Nežiūrint to, ji baigė savo paskutinį tautai darbą. Ji buvo persidirbus, kovodama už tautą.

Operacijos išvakarėse man teko, Jai diktuojant, surašyti Jos moralinį testamentą. Ką kurias ištraukas teks skelbti spaudoje, kad tautai ateis laikas. Šiandien tikrai atėjo laikas paskelbti Jos žodį apie vadovėlį "Tėvų nameliai brangūs".

"Mane pribairę tas vadovėlis. Aš dar tikrai būčiau gyvenęs. Nieko nekaltinti, bet stenkitės ir įtikinkite, kad tas

vadovėlis yra grynas bolševikių propagandos padarinys. Mėginkite dėti pastangas, kad to vadovėlio nebūtų."

Negalvokite, kad aš tik dėl to pasisakau prieš vadovėlį. Ne, čia tik duoda škrą pavyzdį, kaip penkių patriotiškų poezijos rinkinių autorė, pirmoji tautinių šokių atgaivintoja, buv. vyriausio skautininkė, publicistė, mokytoja, auklėtoja pasakė.

O mes stenkimės įtaigoti, kad kuo daugiau vaikų lankytų lietuviškas mokyklas ir kad tiems vaikams nebūtų įsiūlytas toks ar kitas panašus vadovėlis.

LIUTAS IR VARLĖ

Liutas, išgirdęs varlę kuriant, atsiskuko, manydamas, kad čia kokio didžiulio žvėries balsas. Palaukęs pamatė varlę, išsokančią iš pelkės, priėjo ir sutvėpė ją, sakydamas:

— Kaip, tokia maža būdama, taip garsiai šauki?

Pasakėčia apie plepį, kuris nieko kito nemoka, kaip tik šnekėti. Ezopo pasakėčia

BALANDIS IR KITI PAUKŠČIAI

Jaunikaitis Hugh Perkins iš Summerville, West Virginia, turėjo balandį vardu Billy. Vieną kartą tas berniukas susirgo ir buvo nuvežtas į Philippi ligoninę už 105 mylių nuo namų. Po 10 dienų berniukas pastebėjo ant savo kambario palangės betupintį balandį. Tai buvo jo, baltandis. Ant jo kojos buvo neabejotinas tapatybės įrodymas — identifikacijos žiedas, uždėtas 1939 m.

Kitas keistas nuotykis su paukščiu įvyko senai, labai senai. 1779 m. lapkričio 24 d. lordas Lyttelton sapnavo, kad į jo kambarį prie lovos atskrido paukštėlis ir jam pasakė, jog jis turės už 3 dienų mirti. Tikrai, po 3 dienų jis miegodamas numirė, sulaukęs tik 35 m. amžiaus.

Viena kanarėlių rūšis gali imituoti tekančio ir verdančio vandens garsus, taip pat gargaliavimą. Ji vadinasi vandens kanarėlė.

POETO NUOMONĖ

Vienas rimtas jaunas amerikiečių dramaturgas parašė labai rimtą scenos veiklą. Veikalas jau buvo paruoštas statyti, bet dramaturgui dar rūpėjo išgirsti apie tą veiklą poeto Carlo Sandburgo nuomonę. Tai jis pakvietė poetą į generalinę repeticiją. Bet poetas pasėdėjo, pažiūrėjo ir netrukus užmigo.

Dramaturgas po visam prikašiojo supykęs poetui:

— Kaip tu išdrįsai miegoti, žinodamas, kad man labai rūpėjo tavo nuomonė?

— Jaunasis žmogau, — atsakė poetas, — miegas ir yra nuomonė.

ISRADINGAS BEKOJIS

Graikas Demetris Avantes susisiekimu nelaimėje neteko kojos.

Savo nelaimės įtakoje jis suorganizavo Graikų Medinės Kojos Broliją, kuri dabar apjungia 32 vienakojus.

Jau išėjo iš spaudos ir galima gauti knygų rinkoje

AMERIKOS LIETUVIŲ POLITIKA

Dr. Kazio Šidlausko knyga apie Amerikos lietuvių pastangas daryti įtakos į krašto politiką. 102 psl. Kaina \$1.50.

Knygos bus išsiųstos, jei \$1.50 čekis arba Money Order'is bus pasiųstas tokiu adresu:

NAUJIENOS,

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

GEROS DOVANOS

SIOS KNYGOS PARODUODAMOS DABAR "NAUJIENOSE" su DIDELEMIS NUOLAIDOMIS.

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais, vietoje \$4.00 dabar tik \$3.00. Minkštais viršeliais tik \$2.00.

Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTūra — ŽIAURUS ŽMONES. Kelionės po Europą išspūdziai. Vietoje \$2.00 dabar tik \$1.50.

Galima taip pat užsisakyti paštu, atsiuntus čekį arba money order'į.

NAUJIENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

J. AUGUSTAITIS

ANTANAS SMETONA IR JO VEIKLA

154 psl. knyga.

Kaina \$2.50

Nei vienas žmogus, norįs pažinti nepriklausomos Lietuvos ir Antano Smetonos valdymo laikotarpį, negalės apsieiti be J. Augustaitis paruoštos studijos. Ši knyga būtina kiekvienam, norinčiam pažinti ne tik Lietuvos praeitį, Lietuvoje gyvenusį ir Smetonos valdymo laikotarpį pažįstantį žmonės tvirtina, kad J. Augustaitis teisingiausiai ir tiksliausiai aprašė ir įvertino Antano Smetonos veiklą.

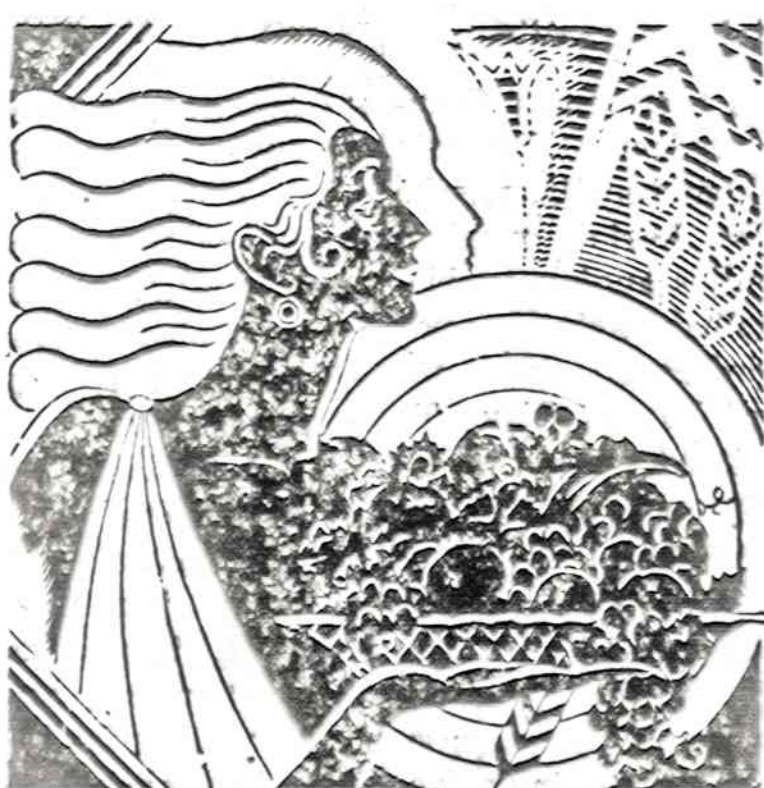
J. Augustaitis knyga galima gauti "Naujienuose" darbo valandomis. Kas negali užteiti į "Naujienuos", tai prašomas persiųsti \$2.50 čekį arba Money Order'į, pridėdant 20 c. persiuntimui paštu, tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. HALSTED STREET, CHICAGO, ILLINOIS 60608

Gavę pinigų, tuojau knygą pasiusime.

NAUJIENU RUDENINIS PIKNIKAS

IVYKS SEKMADIENI,

Rugsėjo mėn. 8 d.

POLONIA GROVE

4604 ARCHER AVE. (prie 46-tos gatvės)

Visi lietuviai maloniai kviečiami į "N." pikniką

It's a question of maturity.

A lot of people don't buy U.S. Savings Bonds because they think it takes them 10 years to mature. Take another look. The old green Bond ain't what it used to be. Now Bonds mature in less than 6 years.

That's one reason Bonds are so popular nowadays. They're simple to buy, and one of the surest ways to build a nest egg for something (or someone) special.

U.S. Savings Bonds. Maturity at 5 years, 10 months. If you don't

want to use that money right away, there's a 10-year extension privilege. Either way, you'll find that Bonds mature at just the right age for you.

Bonds mature in less than six years. Now U.S. Bonds pay 4 1/2% interest when held to maturity of 5 years, 10 months (4 1/2% the first year). Bonds are sold at 95¢ on the dollar, and are redeemable at 100¢ on the dollar. Interest is not added to the principal until maturity. Bonds are sold at 95¢ on the dollar, and are redeemable at 100¢ on the dollar. Interest is not added to the principal until maturity.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

KAS ČIA DABAR DAROSI?

Mūsų darbus vertina pasaulinė istorija

Lengvo humoro mėgėjai ir juokdariai, pobuviuose klausydami Dviejų mamytė ir dviejų dukryčių įdainuotas plokštelės dainas, paklausia artimai esančius, ar ta dainininkių grupė yra kvartetas, ar tik trio? Nesigilinant į balsus, o tik kreipiant dėmesį į vieneto pavadinimą, atsakoma, kad tai yra kvartetas.

— Ne. Visai ne. Tai ne kvartetas, o tik triolietas. Dvi mamytės, dvi dukrytės yra ne keturi, bet tik trys asmenys: motina, jos dukrė ir tos dukters dukrė... triumfuoja juokdarys.

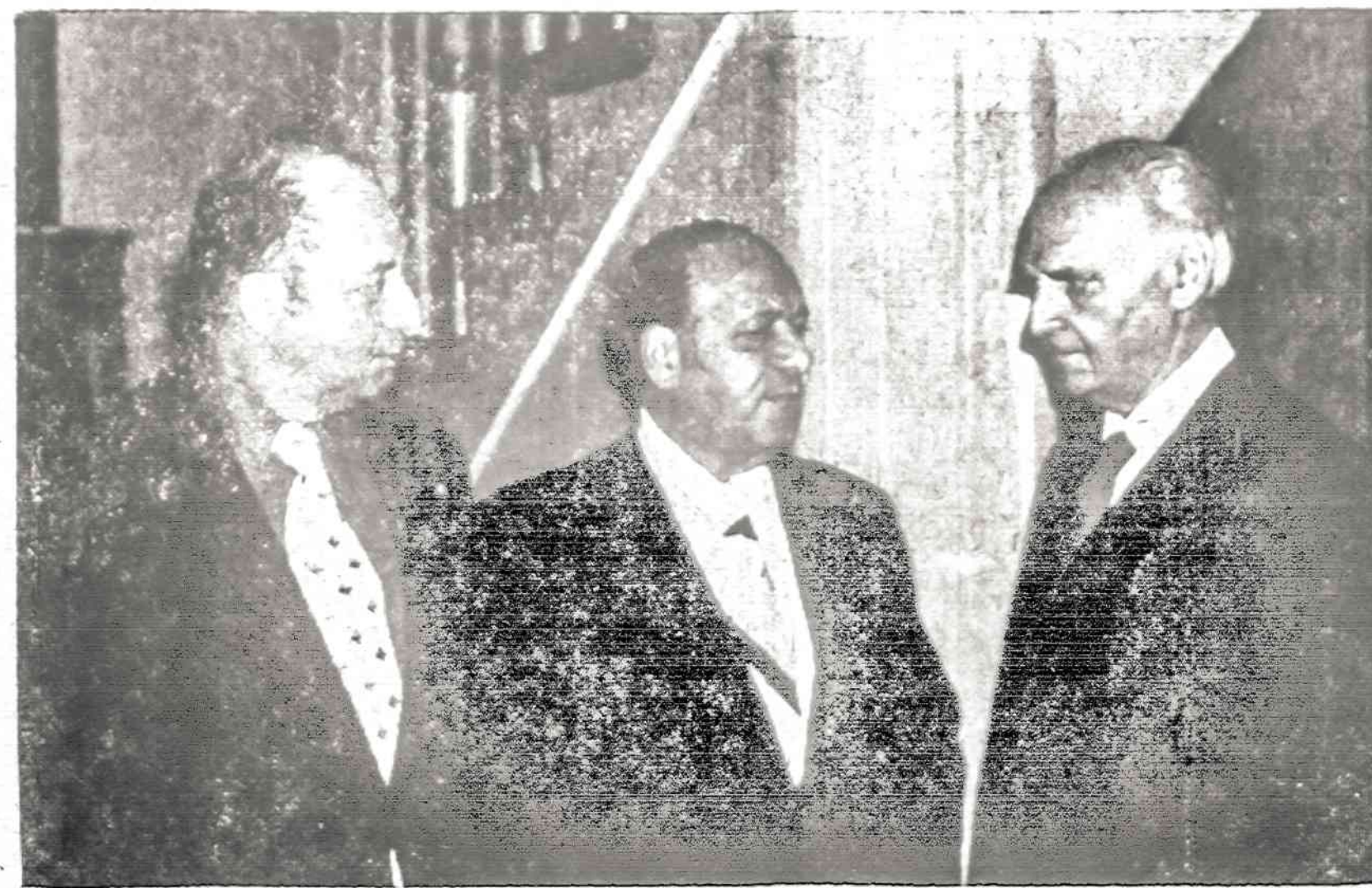
Tą gana lėkštą juokdarystės būdą man priminė šį pavasarį Dirvoje ir kituose laikraščiuose dviejų mokytojų ir jų dviejų mokinių, baigusių Klevelando miesto lituanistikos mokyklą, matytą nuotrauką. Turint omenyje didelę ir gausią Klevelando lietuvių apylinkę, ta nuotrauka nekelia pasidžiūavimo, bet parodo lituanistinio švietimo bei auklėjimo aiškiai pavojaus padėtį ir net tragediją, nors kita tos lietuviškos kolonijos mokykla išleido dvigubai daugiau abiturientų — keturis.

Svarbių svarbiausia, kad to lituanistinio švietimo nuosmukio ludytojas, pats svarbiausias dalyvis ir tos fotografijos menama persona grata yra buvęs Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininkas ir dabartinis tos organizacijos Garbės pirmininkas Stasys Barzdukas. Jis įvedė tą

visą organizaciją, ypatingai Amerikoje, į nesveiką ir neapdairų politikavimą ir į rezistenciją prieš pozityvias politines jėgas ir jų junginius. Tas Barzdukas ir jo įpėdinių bei jų bendrakeivių politikavimas daugumoje yra toks naivus, kad žiūrėdamas į tą 4 asmenų — mokytojų ir 2 mokinių nuotrauką, daileidžiui esant ir svarstau apie 5 asmenis: du mokytojus ir 3 mokinius... Deja, tokie politinės abėcėlės nepažįstą visuomenininkai, veržiasi į politinį dominavimą, apleidžia savo darbo plėčias ir svarbias sritis, sukeldami visuotiną erzę bei nesantaiką.

Bet dabar ne laikas juokauti ir ploti sau per šlaunis už smulgius darbelius, kai yra gera proga bei būtinybė rimtai pažiūrėti ir įtvirtinti pasikalbėti nelemto įvykio Australijoje proga, nors jau dabar kai kurie asmenys ir jiems palanki spauda bando iš to daryti vienašališkos veiklos propagandą. Dabar turime gerai įsisąmoninti, kad nuo teisingo ir aktyvaus atsiliepimo bei reagavimo į tuos įvykius, priklausys ne tik tolimesnė mūsų politinė padėtis bei svoris visa me pasaulyje, bet ir lietuvių išlikimo galimybės išsivijoję.

Akcija prieš Australijos vyriausybės nuosprendį, kad Pabaltijo kraštų aneksija prie Sovietų Rusijos yra teisėta, visur eina labai gerai vis intensyviau linkme. Daugelyje vietų paskiri

Teisininkas Milton Blumenthal, kongreso atstovas Frank Annunzio ir redaktorius Martynas Gudelis, Blumenthalio rezidencijoje kalbasi įvairiais Lietuvos laisvės ir pavergtų tautų pagrindinėms žmogaus teisių problemoms. V. A. Račkausko nuotrauka

individai ne tik pasiuntė savo asmeniškų pareiškimus veiksmų nurodytiems asmenims bei įstaiigoms prašant atitaisyti padaryti skriaudą ir pakeisti tą nelemą nuosprendį ir nepriklausomybės garantijas tiems kraštams ir laisvę jų žmonėms, bet ir sudarė bendras savo kaimynų peticijas, daugelio pasirašytas laiškus.

Po šios bendros individualių asmenų ir organizacijų bei institucijų akcijos yra numatomi masiniai piketai prie Australijos konsulatų, atstovybių ir ambasadų visuose pasaulio kraštuose, kuriuose yra lietuvių, kovojančių už savo ar senolių gimtojo krašto nepriklausomybę ir savo brolių laisvę. Toje kovojėje niekas neturi pavargti ir tas nuotikas perduoti savo aišiams, savo ateinančioms kartoms. Lai tai būna pagrindinis aktyvus ir pagrindinė mintis pastangomis amžinai išlikti lietuviams bei išlaikyti tą kovos dvasią, o netapti bestuburiais, sulinkusiais kojų keliais bendradarbiautojais su sovietais. Tokias pareigas turi Lietuvių Bendruomenės organizacija ir tas pareigas ji privalo atlikti, neklaidžiojant iliuzijų politikos šunkeliais ir svetimųjų padiktuojomis idėjomis.

Daugelis lietuvių, atlikę savo pareigas rašydami laiškus ir pasiryžę piketuoti nurodytu laiku ir vietose, jau dabar baimingai ar tik rūpestingai stato sau klausimą, kas bus, jei Australijos valdžia greitai nepakeis savo nusistatymo? Mano turimomis žiniomis Alto ir kituose lietuvių politiniuose sluoksniuose svarstoma galimybė tęsti akciją iki galutinės pergalės. Bendru sutarimu ir supratimu ta akcija pasireikš periodiniais piketais minėtų institucijų neribotą laiką, sakysim, kiekvienos savaitės penktadienį ar kiekvieno mėnesio 13-tą dieną. Tam mes kartu su latviais ir estais turime turėti jėgų, kad ir visam šimtmečiui ar dar ilgiau! Štai kur yra tikroji išsivijios išlikimo priežastis. Štai dėl ko mūsų Bendruomenės vadai būtų labai svarbūs ir gerbiami asmenys, vykdydami šias garbingas ir būtinas pareigas.

Tikime, kad Australijos valdžia išgirs mūsų protesto ir teisėto reikalavimo balsus ir iš šaltos bei abejojančios laikysenos taps laisvės draugais ir mūsų sąjungininkais. Mes tikime, kad mūsų veiksmams nereikės pranešti jiems ir pasauliui apie numatytus ilgalaikius veiksmus, kaip juos kadaise pranešinėdavo Didysis kunigaikštis Kęstutis savo priešams... Tai, ką jau atlikome ir žadame atlikti, visas pasaulis pastebės ir mus įrašys aukso raidėmis į savo istorijos raidę. Tik turime ištesėti savo užduotis ir savo įsipareigojimus ar pareigas gimtajam kraštui. Todėl, pagaliau, turime visokiems bendradarbiautojams ir tiltų su sovietais statytojams drąsiai tarti pakartojant Naujienų kūrėjo Juozo Šmolio kadaise pasakytus žodžius: — Eikit jūs į penklą su savo bendradarbiavimu...

Pagerbė kongreso atstovą Frank Annunzio

Praeitą šeštadienį teisininkas Milton M. Blumenthal puikioje savo rezidencijoje, esančioje Highland, Illinois, pagerbė veiklų demokratų atstovą kongrese Frank Annunzio.

Į Blumenthalio namus susirinko apie 50 teisėjų, advokatų, mokytojų, daktarų, laikraštininkų ir visuomenės veikėjų, kurie panoro išlaikyti veiklaus Frank Annunzio kalbos.

Lietuvių buvo didokas būrys, nes lietuviams tenka dirbti ne vien tik su Annunzio, bet ir su advokatu Blumenthalu, kuris yra kilęs iš Lietuvos, neužmiršę tų ryšių ir noriai su lietuviu bendrauja.

Po skanios užkandos ir geros vakarienės, gražios Blumenthalienės raginami svečiai, girkšnoj ir atidžiai išlausė kelių lietuvių kalbų. Turingiausiai buvo paties Annunzio, kuris papasakojo kongreso atstovo bėdas ir vargus, jeigu jis nori būti naudingas rinkėjams. Jis priminė, kad reikia turėti ir kantrybės.

Iš lietuvių turiningiausia kalbą pasakė Dr. Kazys Bobelis, Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas, patardamas lietuviams ir žydams bendradarbiauti, kad bendromis jėgomis būtų galima apginti pačias pagrindines žmonių teises. Praktika parodė, kad lietuviu, bendradarbiaudami su kitomis tautomis, gali daugiau padaryti.

Trumpas kalbas pasakė daktarai Ferdinandas Kaunas ir K. G. Balukas. Jiedu priminė kelis epizodus iš savo pažintis su Milton Blumenthalu ir jo artimaisiais. Dr. Balukas papasakoja apie jauniausio Blumenthalio sūnaus pasaulinį atėjimą prieš keturis metus. Su kongresmanu susipažino ir palčiai išsišalėję teisininkas Algirdas Budreckas. Jis ilgai kalbėjo ir su teisėju Sol Epton.

Trumpus žodžius tarė Martynas Gudelis ir V. A. Račkauskas. Pirmasis pasakojo kelis epizodus iš jam žinomos Lietuvos žydų istorijos, o antrasis pri-

jungininkais. Mes tikime, kad mūsų veiksmams nereikės pranešti jiems ir pasauliui apie numatytus ilgalaikius veiksmus, kaip juos kadaise pranešinėdavo Didysis kunigaikštis Kęstutis savo priešams...

Tai, ką jau atlikome ir žadame atlikti, visas pasaulis pastebės ir mus įrašys aukso raidėmis į savo istorijos raidę. Tik turime ištesėti savo užduotis ir savo įsipareigojimus ar pareigas gimtajam kraštui. Todėl, pagaliau, turime visokiems bendradarbiautojams ir tiltų su sovietais statytojams drąsiai tarti pakartojant Naujienų kūrėjo Juozo Šmolio kadaise pasakytus žodžius: — Eikit jūs į penklą su savo bendradarbiavimu...

SKAITYK PATS IR PARAGINK
KITUS SKAITYTI
NAUJIENAS

Mikva pasiūlė griežtesnį teisininkam etikos kodą

Buvęs kongresmanas čikagiškis teisininkas Abner Mikva pasiūlė Amerikos Advokatų Sąjungai ABA priimti sau taikomą griežtesnį profesinės etikos kodą.

Savo kalboje ABA metinėje konferencijoje Honolulu mieste Mikva įtikinėjo, kad norint išvengti kad Watergate nepasikartotų ir norint atstatyti publikos pasitikėjimą teisininkų profesija reikia sudrausminti savo etiką. Tam Mikva pasiūlė ir keletą praktiškų žingsnių:

Kad advokatai, kurie turi pilnas valdiškas pareigas, kaip kongresmanai, neturi verstis privačia advokataavimo praktika;

Kad iš taip darančių būtų pareikalauta parodyti viešai savo asmeninius finansus;

Uždrausti advokatams, esantiems valdžios tarnyboje, balsuoti legislatoruose arba būti renkiamiems į tokius komitetus, kurie tiesioginiai paliečia jų privačius finansinius interesus;

Uždėti skubias ir nulemiančias sankcijas advokatams, nu-teistiems už pažeidimą visuomenės pasitikėjimo, ir

Paskelbti nedviprasmiškai, kad advokatai valdžios tarnybose yra žmonių tarnai, o ne samdiniai, ištikimi tik savo samdytojams.

BRAZILIJĄ NEGALI NUSIKRATYTI PLĖSIKO

Rio de Janeiro miestas turi nepageidaujamą svetimą — anglą Ronaldą Biggs, kurs yra vienas iš labiausiai pagarsėjusių traukinio plėšikų gaujos. Ta gauja 1963 metais apiplėšė traukinį, nusinešdama 6 milijonus dolerių. Biggs buvo nušautas 30 metų kalėjimo, bet dvejus metus atsidėjęs jis iš kalėjimo pabėgo ir eilę metų klajoja kaip niekur nepageidaujamas. Britanija jį mielai priimtų, nes ten kalėjimas su 28 metais jo laukia, bet Brazilija negali jo išduoti, nes neturi sutarties su Anglija. Be to Brazilija negali jo ištremti, nes jokia šalis jo nenori ir neįsileidžia. Buvo dar vienas keistas priversti Biggs aplėsti Braziliją specialiu prezidento dekretu, bet dabar ir tas nebegalioja, nes Biggs moteris pagimdė 8 su puse svoro vaiką ir Brazilijos įstatymais Biggs kaip Brazilio tėvas negali būti tremiamas.

Lietuviams reikalinga literatūra

Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi gimtinio krašto laisvė ir lietuvių gerbūvis, privalo susipažinti su žemiau išvardintomis knygomis. Čia suminėtas knygas galima užsisakyti Naujienose.

Juozas Kapačinskas, SIAUBINGOS DIENOS. Atsiminimai apie leidžiant Lietuvą, bėgimą nuo bolševikų ir gyvenimą tremtinių stovyklose Vokietijoje. 273 psl., kietais drobės viršeliais kaina 4 dol.

J. Audėnas, PASKUTINIS POSĖDIS. Minučių tikslumu aprašyta paskutinės nepriklausomos Lietuvos dienos ir valandos, kuriose yra išryškėjęs nesikeičiantis komunizmo klaidingumas pavergiant tautas ir asmenis. 270 psl. \$4.00.

ČIKAGIETIS ĮSPŪDŽIAI KOMUNISTŲ PAVERGTŲ LIETUVŲJ. Autorė buvo Vilniuje, Trakuose. Druskininkuose, Kaune, Naudakiuose, Klaipėdoje ir Palangoje. Vaizdus aprašymai ką ji ten matė, kokias kalbas girdėjo ir ką jai žmonės pasakė. 95 psl. \$1.50. Yra taip pat išversta į anglų kalbą.

D. Kuralis, MAGIŠKUOJU KILIMU Į VILNIU. Kelionė į Lietuvą įspūdiu. Ilustruota foto nuotraukomis. 331 psl. \$3.00.

D. Kuralis, KELIONĖ Į ANAPUS GELEŽINIS UŽDANGOS. Autoriaus pastabumą neapgauna inturisto ir agitropo propaganda bei užmaskavimai. Abi knygos parašytos lengvu, gražiu stiliumi.

Vincas Žemaitis, LIETUVIŲ ETNINIŲ SIENŲ KLAUSIMAI. 3 istoriniai žemėlapiai. 106 psl. Kaina \$2.00.

Vincas Žemaitis, LIUBILNO UNIJOS SUKAKTIES PARAŠTĖJE. 84 psl. Kaina \$1.50.

Sie ir kiti leidiniai yra gaunami.
NAUJIESE, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608
atsilankant darbo valandomis arba užsakant paštą ir pridėdant čekį ar piniginę perlaidą.

Ilgamečio BALFO pirmininko,
prelato J. B. KONČIAUS knyga

ATSIMINIMAI IŠ BALFO VEIKLOS

404 dideli puslapiai, daug nuotraukų.
Kietai viršeliai \$4.00, minkšti — \$3.00.

Idomi knyga kiekvienam lietuviui, ypač tremtinui. Geriausia dovana globėjui, siuntusiam siuntinius į Vokietiją ir kitas tremties vietas. Knygą pasiųsime adresatui, jei prisiųsite čekį arba Money Orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

POEZIJOS VEIKALAI

Poezija — kaip pavasaris, kuris pradžioje pro tirpstantį sniegą liepia lazdynui išskleisti mažutį deimantų spindintį žiedą, apkaisto medžių šakas žirginiais, kaip konfetėmis ir pamau žveda į gamtos vaizdą ir garsų stebuklus. Dramatiškai besikeičiančiose gamtos senovaižiuose svajoja, juokauja ir verkia poetai, pajėgiami išreikšti žodžiais jausmų ir minčių gelmes.

Naujienose yra gausus pasirinkimas poezijos leidinių:

1. J. Augustaitis. Vaičiūnėnės, ŽVAIGŽDĖTOS NAKTYS. Didelio formato, 126 psl. Kaina \$1.—
2. Jurgis Baltrušaitis, ŽEMĖS PAKOPOS. Elegijos, giesmės, poemos. Kūleninio formato, 157 psl. Kaina \$2.00.
3. Burys Jura, EILĖRAŠČIAI IR RAŠTAI. 155 psl. \$1.50.
4. Vincas Jonikas, LYDEJAU VIEŠNIA VETROJE. Eilių rinktinė, 169 psl. Kaina \$3.00.
5. Kleopas Jurgelionis, GLADI - LIODI. Lyrikos eilės, 105 psl. \$2.00.
6. Anatolijus Kairys, AUKSINĖ SĖJA. Eilėraščiai, 86 psl. \$2.00.
7. Nadas Rastenis, TRIJU ROŽIŲ ŠVENTE. Eiliuotai pasakojimai apie 3 išvietintas lietuviškas senovės laikais: su autoriaus iliustracijomis. \$5.00.
8. Nadas Rastenis, THE FOREST OF ANYKŠČIAI, Antano Baranauko "Anykščių Šilelis", vertimas, 42 psl. \$2.00.
9. Balys Rukša, UGNIES PARDAVĖJAS. Eilės, 95 psl. \$1.00.
10. Stasys Santvyras, ATDARI LANGAI. Rinktinė lyrika, 167 psl. \$3.00.
11. Stasys Santvyras, AUKOS TAURĖ, 5-ji lyrikos knyga, 152 psl. \$2.50.
12. Petras Sagatas, SAULĖLEIDŽIO SPINDULIUOSE. Eiliuotai kūrėnėliai, 92 psl. \$1.00.
13. Petras Sagatas, PLAUK. MANO LAIVELI. Eilėraščiai, 112 psl. \$1.00.
14. Eugenijus Grudis, AGUONOS IS SMĖLIS. Eilės, 70 psl. \$1.00.
15. Elena Tumienė, KARALIAI IR ŠVENTEJI. Eilėraščiai, 80 psl. \$2.50.
16. Alfonsas Tyruolis, METU VINGIAI. Lyrikos rinktinė, 180 psl. \$3.00.
17. Jonas Valaitis, SENOVĖS LIETUVIŲ DIEVAI. Mitologijos posmai, 55 psl. \$1.00.
18. Adomas Jasas, BOK PALAIMINTAS. Poezija, 115 psl. \$3.00.

Norėdami įsigyti šias ar kitas knygas, prašome atsilankyti į Naujienų raštinę arba užsakyti paštą, pridėdant čekį ar piniginį orderį.

NAUJIENOS,

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

Nesena išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiuntimui paštą reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

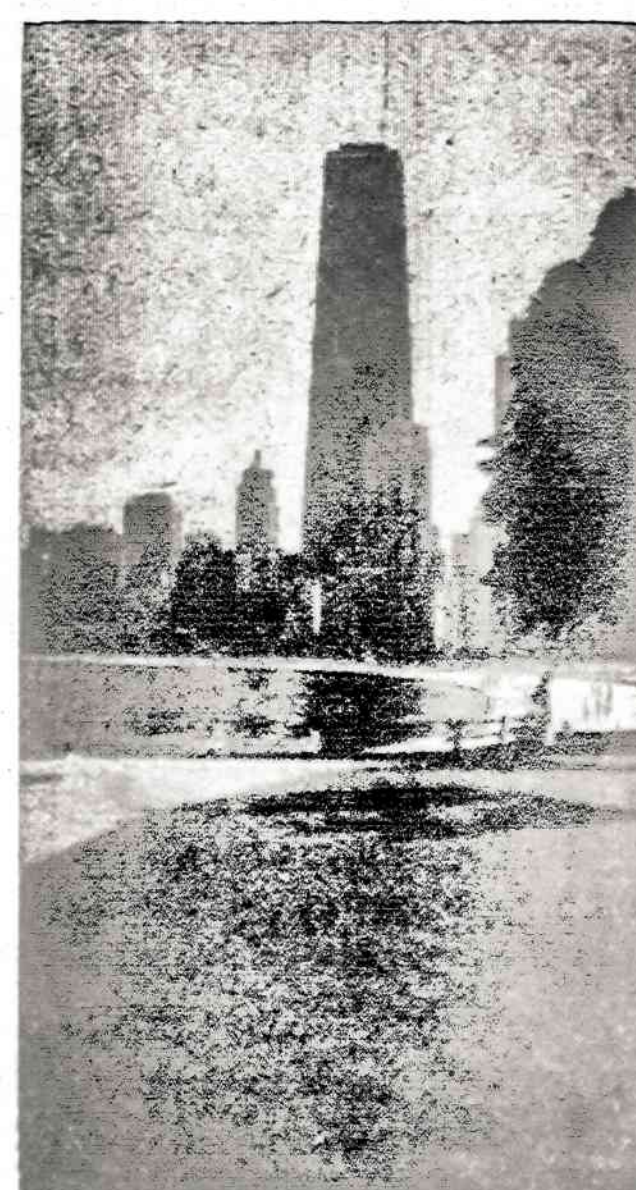
Ansambliai, chorai, grupės, užsakydamos 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

Taupykite dabar pas mus

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirmia, jie padeda Jums pasiekti asmeniškų jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

NEW RATES ON SAVINGS CERTIFICATES

	PER ANNUM:
7 1/2%	\$5,000.00 OR MORE 4 YEAR MATURITY
6 3/4%	\$5,000.00 OR MORE 30 MONTHS MATURITY
6 1/2%	\$2,500.00 OR MORE 1 YEAR MATURITY

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Isteigta 1923 metais.

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti.

4 — NAUJIENTOS, CHICAGO 8, ILL. — WEDNESDAY, AUGUST 21, 1974

TELEF.: PR 8-3229

DR. ANNA BALIUNAS

AKNŲ, AUSŲ, NOSIES
IR GERKLĖS LIGOS

2858 W. 63rd Street

Valandos pagal susitarimą.

DR. K. G. BALUKAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS

GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA

6449 So. Pulaski Rd. (Crawford

Medical Building). Tel. LU 5-6446

Antas ofisas —

8007 WEST 83rd PLACE

JUSTICE, ILL. Tel. 599-0500

Prima ligonius pagal susitarimą.

Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS

INKSTŲ IR ŠLAPIMŲ TAKŲ

CHIRURGIJA

Tel. 695-0533

Fox Valley Medical Center

360 SUMMIT ST.

ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON

2434 WEST 71st STREET

Ofisas: HEMlock 4-5849

Razid.: 344-2233

OFISO VALANDOS:

Pirmadienis ir ketvirtadienis, 1-7 val.

antradienis, penktadienis nuo 1-5 val.

ir šeštadienis 8-3 val.

ir septyniadienis 8-3 val.

Tel. 562-2727 arba 562-2728.

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Westchester Community Clinics

Medicinos direktorius.

1938 S. Mannheim Rd., Westchester, Ill.

VALANDOS: 3-9 darbo dienomis ir

kas antrą šeštadienį 8-3 val.

Tel. 562-2727 arba 562-2728.

DR. W. EISIN - EISINAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS

GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA

6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670

Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepiu,

skambinti MI 3-8001.

DR. J. MESKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

VIDAUS LIGŲ SPEC.

2454 WEST 71st STREET

VALANDOS: Pirmadienis, antradienis,

ketvirtadienis ir penktadienis nuo 3 iki 7 val.

popiet. Kitu laikais tik susitarus.

Trečiadienis uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS

KALBA LIETUVISKAI

2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149

Tikrina akis. Pritaiko akinius ir

"contact lenses".

Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR

PROSTATOS CHIRURGIJA

2656 WEST 63rd STREET

Val.: antradienį nuo 1-4 po pietų,

ketvirtadienį nuo 5-7 val. vak.

Ofiso telefonai: 776-2880

Maujas rez. telefonai: 448-5545

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos

Ofisas: 2652 WEST 59th STREET

Tel.: PR 8-1223

OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiadienį

ir penktadienį 9-12 val. vak. Šeštadienį

nuo 2-4 val. po pietų ir kitu laiku

pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.

CHIRURGAS

2454 WEST 71st STREET

Ofiso telefonai: HEMlock 4-2123

Razid. telefonai: Gibson 8-6195

Prima ligonius pagal susitarimą. Dėl

valandos skambinti telefonais: HE 4-2123.

Jei neatsiliepiu, tai telefonai: GI 8-6195.

P. SHEIKIS, O. P.

ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS

Aparatai - Protezai, Med. Bandai. Speciali pagalba kojomis

(Arch Supports) ir t. t.

Val.: 9-4 ir 6-8, Šeštadienis 9-12

2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629

Telef.: Prospect 6-5084

MINKŲ RADIJO PIKNIKAS

BOSTON, Mass. — Seniausiu lietuviškų radijo programų Naujojo Anglijos 40 metų sukaktuvių metinis piknikas įvyko sekmdienį, rugpj. 11, Romuvos Parke, Broktone. Susirinko gražios publikos.

Šių metų gražuolė "Miss Lithuania of New England" buvo išrinkta Onos ir Stepono Volkavicių iš Dorchesterio dukrelė Ruth. Jos sesutė Mary-Ann buvo išrinkta gražuole 1966 metais. Antroji gražuolė buvo išrinkta Rima Patašitė, dukrelė Gražios Bakšienės iš So. Bostono, kuri neseniai atvyko iš Lenkijos ir apsigyveno pas ponus Bakšius. Pereitų metų gražuolė Rita Babravičiūtė įteikė šių metų gražuolei jos grožio kaspiną ir Joseph Tierney, kandidatas į JAV Kongresą įteikė jai gražią statulą.

Šokių kontestas laimėjo: "Pen- sininkų polką" Stasė Vaičienė iš Dorchesterio ir Juozas Valiekas iš So. Boston; "Mamės ir Papės" polką — Vanda ir Juozas Sudak iš Norfolk; "Jaunimo" polką — Lina Šinkutė iš Quincy ir Rimas Veitas iš Milton; Valsą — Catherine Kuzmich iš Broktono ir Leon Kolodjack iš Dorchesterio; Tango — Rima Patašitė iš So. Bostono su nežinomu šokėju; Twistą — Elaine Strousky ir Kenneth Bresnahan iš So. Bostono. Šokių laimėtojai buvo apdovanoti dovanomis nuo adv. Louise Day Hicks.

Automobilį, dovanotą Fitzmaurice Motor Sales ir Service laimėjo Mary Winer iš Dorchesterio; 2 — \$100 taupa So. Boston Savings Banko laimėjo Annie Zowe iš So. Bostono; Kelionė lektuvu į N. Y. iš So. Bostono dovanota kongresmano John Joseph Moakley laimėjo Helen Ruth iš Dorchesterio; Importuotą kristalinę saldainių dėžę, dovanota Myopia Club Tonikinės laimėjo Mykolas Gofensas iš Broktono; Algis P. Matioška iš Piscawty, N. J.; E. Simon iš So. Bostono; Ede Kračunas iš So. Braintree.

Ižangos dovanas laimėjo: Ann Roman iš So. Bostono; John Adonis iš Broktono; Irene Kenty iš Broktono; F. Ruzza iš East Walpole; T. Musto iš Walpole; S. Marlin iš Broktono; Earl Benitley iš Holbrook.

Konsetancijos Vasiliauskiens iš S. B. keptą tortą laimėjo numeris 038396; degtinę — 038914.

Liet. Taut. Šokių Sambūris davdovaujamas Onos Ivaškienės, pašoko 3 šokius gražiai. Vieton armėnų šokėjų; paskutinę minutę negalėjo dalyvauti, arabų šokėja Sheherazade žavėjo žiūrovus.

Antanas Matioška, pirm. Bostono skyriaus Lietuvių Bendruomenės kalbėjo apie protestavimą Australijos valdžiai už jų pripažinimą Lietuvos, Latvijos ir Estijos prijungimą prie Sovietų Sąjungos, ir apie piketavimą sovietų baletu.

Inž. Juozas Stašaitis, pirm. Vanagačio šaulių kuopos Bostono skyriaus, įteikė Steponui Minkui padėką už jo lietuviybės išlaikymą Amerikoje. Padėką pasirašyta V. Tamošiūno, Jono Vanagačio ir inž. Juozo Stašaitio.

Dėkojam visiems, atsilankusiems į pikniką; visiems biznieriams, kurie dovanų laimėjimo ir ižangos dovanas; kongresmanui John Joseph Moakley, adv. Louise Day Hicks ir kandidatui į JAV Kongresą Joseph Tierney už jų dovanas; visiems, kurie pirkto ir platino laimėjimo tikietus; už iškeptus valgius Onai Ivaškienei, Laimai Kontautienei, Henrikiui Cepui, Juozui W. Casper, Jr., ir Poviliui Jančauskui už pagalbą išrinkti gražuoles ir geriausius šokėjus; visiems pikniko padėjėjams. Dėkojam laikraščiam už patalpimą korespondencijų apie šį metinį pikniką.

Steponas ir Valentina Minkai

PEŠČIAS I KARIUOMENĖ

Lenkas Janovičius buvo pašauktas stoti į kariuomenę. Gyvendamas toliau nuo centrų ar neturėdamas pinigų, jis pėsčias atžygiavo stoti prieš komisiją. Svarbiausia, kad to kelio eiti jam teko 117 mylių.

Komisija pasitikrino ir nutarė: "Blogos kojos — nepajėgs atlaikyti žygio".

KIWIŲ MIESTAS

Aucklando zoologijos sode N. Zelandijoje laikoma ir paukščių kiwių, kurie maitinami kirmėlėmis.

Kai užėmė sausros, pritrūkstą vietą kirmėlių. Tai zoologijos sodas įsivedė naują tvarką — mokiniai tuomet įleidžiami ne už pinigus, bet jeigu atneša po stiklainį kirmėlių kiwiams.

Madrid, bulių arenoje matadoras Jorge Motril negarbingai buvo buliaus pakeltas už kelnį. Nuostabu, kad jis išvengė rimtesnių sužalojimų.

Našlių klubo veikla

Chicago Našlių, Našliukų ir Pavienujų draugiskų klubas šaukia visuotinį narių susirinkimą 1974 m. rugpj. mėn. 13 dieną 8 val. vakaro Hollywood svetainėje, 2417 W. 43 gatvė. Visi nariai maloniai kviečiami susirinkime dalyvauti. Po susirinkimo bus vaišės ir šokiai Jurgio Joniko orkestrui grojant.

Valdyba tikisi matyti skaitlingą narių susirinkimą. Prašomi į susirinkimą taip pat visi prijaunantieji — pasilinksminanti ir pasiūkinti po susirinkimo, pasiūkinti prie visuomet adaro bufeto. Prašomi visi nepatingėti ir atsilankyti naujus veiklos metus pradėdant po atostogų.

Victorija Cinka, Nutarimų raštininkė

RECEPTAS SULIESĖTI

Viena amerikiečių žurnalas atsako savo skaitytojams, kaip vartoti suliesėti skirtas tabletes: "Neturi reikšmės, kokį preparatą vartosite. Svarbiausia — sądežutės turinį išberkite ant grindų tris kartus per dieną, po to surinkite po vieną tabletę".

PAAIŠKĖJO ISSIBLAIVIUS

Pietų Afrikos ūkininkui Solomonui Cacho nekėlė jokio rūpesčio ružvį dramblių, kuriuos jis pamatė savo namuose. Tačiau jį įbaugino žali šunės. Juos Cacho nubaide liepsnojantiais deglais.

Deja, kai jis išsiblaivė, paaiškėjo, kad šunės bebaudydamas jis sugedino savo namus.

TRIUŠIŲ PRIEAUGLIS

Viena Brazilijos firma gavo iš užsienių dėžę su 474 triušiais. Kai pagaliau lydraščiai buvo sutvarkyti ir firmos atstovas atėjo atsiimti, triušių dėžėje buvo jau beveik 2,000.

GAIDYS IR BAŽNYČIA

Važiudamas bažnyčion, vokiečių daržininkas Otto Griebachas vežasi ir savo gaidį Emilį.

Gaidys kelionės metu paprastai tupi automobilio užpakaly, ant atrankų.

"NAUJIEŅOS" KIEKVIENO LIEŲUVIO DRAU. 3 IŠ BICILIUS

A. A. PETRAS PEČIA

Gyv. 4456 So. Western Avenue

Mirė 1974 m. rugpj. mėn. 18 dieną, 9:00 val. vak., sulaukęs 58 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Tauragės apskr., Joniškių kaime. Amerikoje išgyveno 25 metus. Paliko našlė: 2 dukterys — Alma Fremarek ir Mary Pappas; žentas Evans, 4 anūkai — Michaelle ir Laura Fremarek, taip pat Amee ir Alex Pappas bei kiti giminės draugai ir pažįstami. Lietuvoje liko 3 broliai — Jonas, Martynas ir Mikas, 3 seserys — Marytė, Anna ir Marta. Pentadienį, 3:00 val. p. p. kūnas bus pašarvotas Lack-Lackawicz koplyčioje, 2422 W. 60th Street. Šeštadienį, rugpj. 24 dieną 10:00 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Lietuvių Tautines kapines. Visi a. a. Petro Pečia giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuose ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą. Nulidė lieka: Dukterys, anūkai, broliai, seserys, giminės. Laidotuvių Direktorai Steponas C. Lack ir Sūnūs. Tel: 737-1213.

A. A. CHARLES A. DARWIN

Gyv. Town of Lake apylinkė

Mirė 1974 m. rugpj. mėn. 19 dieną, 7:55 val. vak., sulaukęs 82 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 68 metus. Paliko našlė: žmona Jean, pagal tėvus Kazlauskas, sūnus Charles, jo žmona Alice, 2 anūkai — David ir Kathie bei kiti giminės, draugai ir pažįstami. Vėlonis buvo tėvas mirusio Robert. Kūnas pašarvotas Eudeiko — Gaidas-Daimid koplyčioje, 4605 S. Hermitage Avenue. Ketvirtadienį, rugpj. 22 dieną 9:00 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Sv. Kryžiaus parapijos bažnyčia, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Sv. Kazimiero Lietuvių kapinėse. Visi a. a. Charles Darwin giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuose ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą. Nulidė lieka: Žmona, sūnus, marti, anūkai.

Laidotuvių Direktorai Dovydas Gaidas ir Geraldas Daimid. Telef. YA 7-4741.

SVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIKŠINIMAI, KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

"Tokieji garbintojai garbins Tėvą dvasia ir tiesa, ir pats Tėvas tokių garbintojų ieško". — Jono 4:23.

Garbinimas dvasioje ir tiesoje reiškia daugiau negu poteriavimą, šlovimą, prašymus ir dėkėjimus. Tikras garbinimas nėra tikai apeiga arba formalizmas, jis turi prasidėti širdyje ir ištirti iš širdies ir turi persikverbtį per visą žmogaus gyvenimą. Viegpatis Jėzus pasakė, kad darymas jo Tėvo valios buvo jo maistas ir gerimas. Dievui patinkantis garbinimas reiškia pilną pasidavimą Dievo ir Kristaus valiai. Dievas ieško tokių, kurie atidavė jam savo širdis ir tarnauja jam nuosirdžiai arba dvasioje ir tiesoje. Tokie nori, kad Dievo valia visuomet įvyktų jų žodžiuose ir darbuose.

Mažą knygutę, pavadintą JĖZUS PASAULIO IŠGANYTOJAS, gausite nemokamai, jei parašysite tokiu adresu:

F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET

CHICAGO, ILLINOIS 60629

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

Telef.: GROvehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef.: TOWNhall 3-2108-9

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIK & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŽYMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS GAIDAS -- DAIMID

SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE

Tel.: YArds 7-1741 - 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas: LAFayette 3-0440

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijų

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENĄ
IR NAKTĮ.
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIUNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNŲ

(LACKAWICZ)

2424 WEST 65th STREET REpublic 7-1213

2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS

3354 So. HASTED STREET Phone: YArds 7-1911

DR. A. IR H. MILAKNIŲ KORALINĖ VEDYBŲ SUKAKTIS

S. m. rugpjūčio mėn. 11 d. Milaknių dukra — Vita Markevičienė buvo sukvietusi savo tėvų artimesnius šeimos draugus paminėti jų 35 metų vedybų sukaktį. Tai tikrai buvo reikšmingas 4-rių generacijų subuvimas (dar tebėra gyva H. Milaknių motina, o Vita augina dukrele) Santa Monikoje.

Veterinarijos gydytojas A. Milaknis studijas pradėjo Lietuvoje, o baigė jas 1938 m. Aukštojoje Veterinarijos Mokykloje Vienoje, kuri jam suteikė veterinarijos daktaro laipsnį. Lietuvoje čjo įvairias pareigas valdžios įstaigose, vėliausiai buvo Veterinarijos Akademijos docentas ir parazitologijos bei taikomios zoologijos Instituto direktorius. Kra parašęs daug straipsnių iš savo srities Lietuvos ir užsienio spaudoje. 1914 m. pasitraukė į Viena, vertėsi veterinarijos praktika. Ejo įvairias pareigas trėmtinių

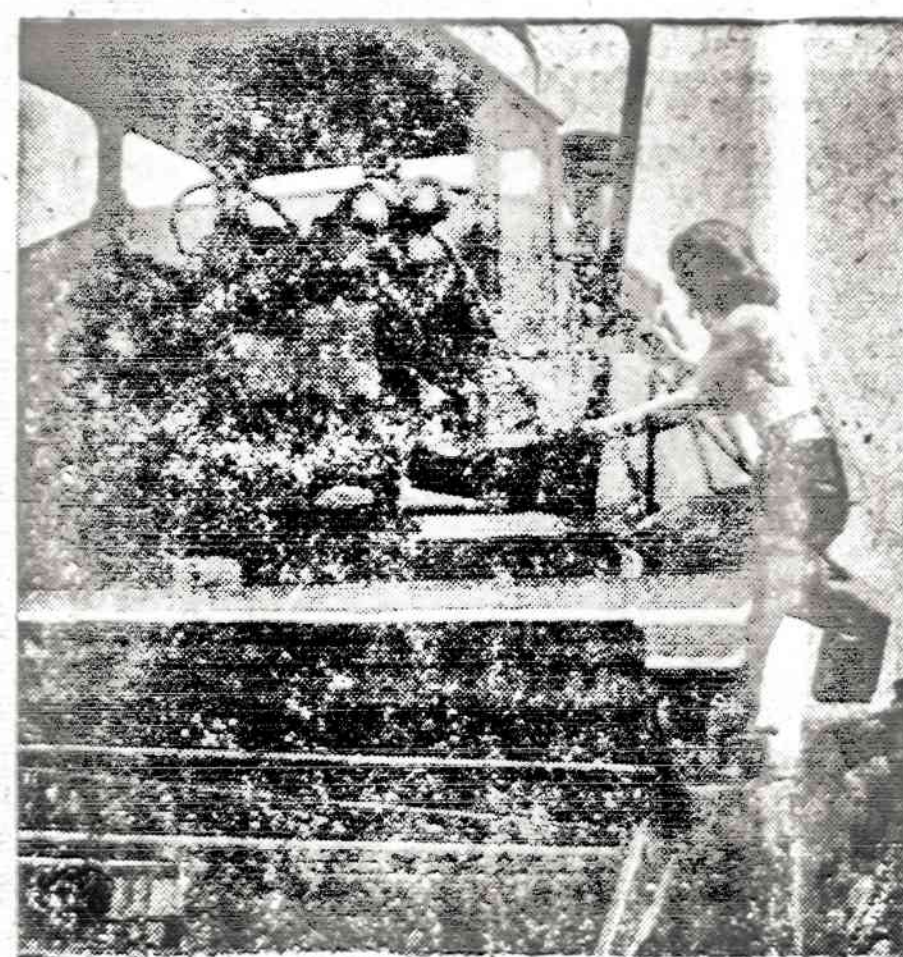
organizacijose. Atvykęs į JAV — Čikagą, įsigijo šio krašto veterinarijos gydytojo teises ir dirbo savo klinikoje šiaurinėje Čikagos dalyje. Jam talkininkavo jo miela Halina.

Visada A. Milaknis aktyviai reikėsi įvairiose lietuviškose organizacijose. Prieš keletą metų atvykęs, jau kaip pensininkas į Santą Moniką, greitai įsitraukė į visuomeninį darbą — buvo vietos Bendruomenės skyriaus sekretorius, S. M. Lietuvių Klubo pirmininkas ir pan. Savo šilta asmenybe sugebėjo išlyginti ir pašalinti įvairius organizacijoje pasireiškiančius nesutarimus.

Susirinkusiųjų svečių vardu solenizantus pasveikino V. Plukas. Jis išklė jų profesinę ir visuomeninę veiklą, pabrėžė jų darbų ir gražų sugyvenimą per visus 35 metus. Po jo kalbėjo dar A. Mironas (padeklamavo specialiai sukurta eilėraštį), A. Lukšienė, ir A. Devenienė. Buvo sudainuota "Valio, valio" ir "Ilgiausių metų".

Svečiai buvo šeiminių pavyzdinių skaniais valgiais ir gėrimais. Svečiams palinksminai K. Urnežis pagrojo armoniką, padeklamavo H. Paškevičius padainavo solo. Kas norėjo galėjo ir pasižokti.

Taip nuotaikingai prabėgo visos sekmadienio popietis. Tenka dabar laukti naujo kvietimo į aukštesnę vedybų sukaktį ir tikėtis, kad visi gyvi ir sveiki susitiksi. Ilgiausių metų mieliems kaimynams! J. Kutra

Sandy Slominski iš šiaurinės Dakotos, nors tik 16 metų amžiaus, yra patyrusi kvečių kombaino vairuotoja. Amerikoje jau prasidėjo derliaus nuėmimas.

"MEILĖS TRIKAMPIS"

Chicagoje ir tokių dalykų pasitaiko. Čia gyvena 90 metų amžiaus vyras Albertas Kubiniec ir jo žmona Louise Kubiniec 82 metų amžiaus ir "jaunesnė" ("tik" 81 metų amžiaus) Kubiniečių šeimos draugė Mrs. Mary Reizner. Šiomis dienomis Mrs. Kubiniec apskundė Apygardos teismui Mrs. Reizner, reikalaujama priteisti jai 250,000 už jos vyro meilės pavilijimą.

Mrs. Kubiniec advokatas Paul Rosmarek aiškina, kad Albertas pradėjo per dažnai lankytis Mrs. Reizner namuose kitapus skersgatvio, pasiteisindamas, kad vaikšto perskaityti lenkišką laikraštį, kurį Mrs. Reizner prenumeruoja. Nėgana to, jis su Mrs. Reizner drauge važiuoja į Hot Springs, Ark., vonių imti ir atsijauinti. Del tos priežasties Mrs. Kubiniec pati negalėjusi į Hot Springs važiuoti.

Albertas yra senas pensininkas, buvęs Visų Šventųjų kapinių dženitorius ir su savo Louise drauge gyvena kaip gyvenęs. Kai reporteris atėjo pasiteirauti, paklausus kur yra Albertas, Louise atsakė: "Ant porčiaus baltinius skalbia".

PUODAS KATILĄ TEPA

DPA iš Maskvos praneša: "Maskvos "Literaturnaja Gazeta" žiūri "pavojingą paralelę tarp nacionalizmo Hitlerio laikais ir Maoizmo Kinijoje". Laikraštis išvedžioja, jog kaip taisyklė "nacionalizmas prasideda pamokslais ir baigiasi rasizmu". Goebbelsio ir Rosenbergio raštai Kinijoje paskelbti 1964 metais ir jo (nacių) propagandos metodais dabar esą naudojasi Marso ir jo pataikūnai. Norėdamas kinų tautą apgauti, Mao atsiminęs "Hitlerio receptą", kad "Melas turi būti tiek didelis, kad žmonės pradėtų pagaliau tikėti".

"Kaip dar naciai, taip dabar daro Kinijos "fiureris", kurs turi vieną svarbiausią tikslą — ruošti karui ir militarizuoti visą savo gyvenimą", tvirtina "Literaturnaja Gazeta".

MOTERŲ LYGYBĖ ARABIJŲ

Pagal senus papročius keliaudamas kur nors arabas jodavo ant asilo, o jo haremo žmonos eidavo iš paskos, apkrautos visokiomis našuliais.

Po antrojo pasaulinio karo, sako, ir haremuos gyvenančios arabų žmonos buvo išlaisvintos. Kelionėse jos vis tiek eina pėsčios ir būna apkrautos našuliais, bet eina jau priekyje, o vyrai joja iš paskos.

Arabas šitą pakeitimą aiškina šitaip: — Po karo dar daug kur yra nesusprogiusių minų.

IR TAIP PASITAIKO

Romos gyventoja Teresa Manini loterijoje laimėjo apie 760 svarų.

Ji visą gyvenimą nežinojosi troškimą kada nors pasisamdyti

tarnaitę. O dabar ji jau 52 m. amžiaus. Praturtėjusi ji ir pasisamdė padėjėja.

Deja, džiaugėsi ji tuo gyvenimo pasikeitimu tik ketvertą dienų. Vieną rytą dingio vyras, tarnautė ir pinigai.

NEPABEGO NUO LIKIMO

Yra lietuvių pasaka kaip vežamas skandinti žmogus ir jau įdėtas į maišą išsigelbėjo, šaukdamas, kad nemoka nei skaityti, nei rašyti, o jį nori karaliumi padaryti. Jo vietą maiše užėmė norintis karaliumi būti... — Betgi 1309 m. balandžio 5 d. egiptiečiai grasino pakarti Baidarką Jašengirą, jei jis ir toliau atsisakys būti sultanu. Jašengiras sutiko, bet nepaėjus nė metams, viename mišų buvo pamintas ir nelaisvę ir pakartas.

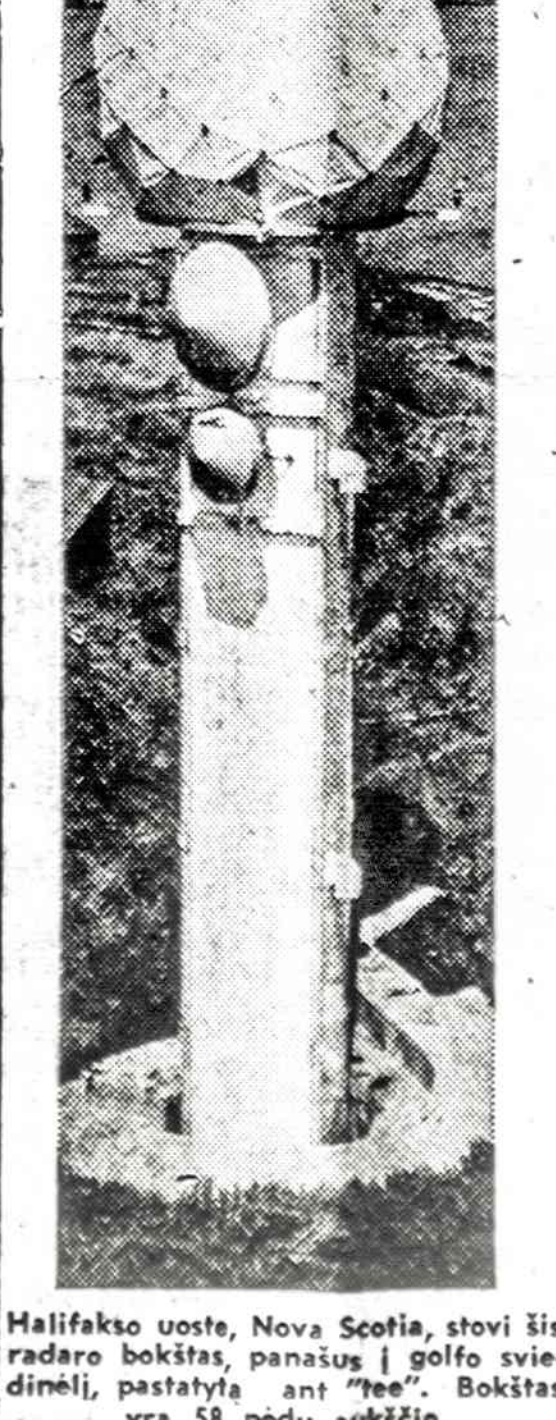
MOTERYS IR KARIUOMENĖ

Anksčiau kariuomenė — buvo vien vyrų institucija. Betgi Lietuvos vyriausybė, įvertindama lietuvių moterų veiklą ir pastangas nepriklausomybės kovų metu, suteikė keletą tokių lietuvių kariuomenės kūrėjų-savanorių titulus.

Betgi Virginija Chesquiere iš Deulemont apylinkės sėkmingai vaizdavo vyrą, tarnavo 6 metus Prancūzijos armijoje ir buvo pakelta į seržanto laipsnį. Jos paslaptis paaiškėjo, kai ji 1812 m. buvo sunkiai sužeista viename mūšyje.

NEISDUOTA ŽUVAUTOJŲ PASLAPTIS

Pietryčių Azijoje teka garsi ir žuvinga Kwai upė. Amerikiečiai ir britai ją žino iš filmo apie tiltą per ją statybą ir jo susprogdinimą tik ką užbaigus darbus. Vietiniai gyventojai, tos upės žvejai, gali ilgai pagauti

Halifakso uoste, Nova Scotia, stovi šis radaro bokštas, panašus į golfo sviedinį, pastatytas ant "tee". Bokštas yra 58 pėdų aukščio.

HELP WANTED — MALE Darbininkų Reikia

MECHANIC

Desire a talented journeyman with 3-5 years experience in hydraulics, machine repair and pipe fitting. Excellent opportunity for qualified man to earn \$15,000-\$17,000 per year. Apply in person or call for appointment 527-5588

SUCREST CORP.

330 EAST NORTHWATER ST.

IVAIRIEMS APŽIŪROS (MAINTENANCE) DARBAMS REIKALINGAS VYRAS

dirbti Katalikų bažnyčios parapijoje Wilmettes priemiestyje. Sveikatos draudimas ir pensijos planas. Skambinti angliskai darbo dienomis tarp 8:30 ryto ir 3 val. popiet. Tel. 251-0051

RENTING IN GENERAL Nuomos

ISNUOMOJAMI DU BUTAI po 5 kambarius su 2 miegamais, šiluma ir karštu vandeniu. Marquette Parke. Tel. 471-2239

"KACIOMANIJA"

Senutė kanadietė Vancouveryje netėčia durimis priverė uodegą vienai savo katei, kurią ji turi net 27.

Norėdama ateityje išvengti tokių nelaimingų atsitikimų, po to ji šviečiamaisiais dažais nupėpė visą savo kacių uodegas, kad iš tolo būtų matyti ir jos jau nuo senatvės apžilbusiomis akimis.

MILIJONO SVARŲ PINIGAS

Anglijos bankas dar tebeturi du banknotus po milijoną svarų, išleistas 1812 m.

Jie naudojami tik vietiniams atskaitymui.

TRUMPAI

— Liucija Petrašiūnaitė, London, Ont., baigė chemijos mokslus Western Ontario universitete. Jurgis Valaitis baigė mechaninę inžineriją ir jau yra padaręs išradimų bei patobulinimų.

— Inž. Jonas Jurkūnas bus pagrindinis kalbėtojas prez. A. Smetonos minėjimo rugsėjo 8 d. Los Angeles šv. Kazimiero parapijos salėje. Programoje dalyvaus pianistė Raimonda Apeikytė ir sol. Janina Čekanauskienė. Pamaldos bus 10:30 val., akademija vidudienyje, o po jos bendri pietūs Tautiniuose namuose.

— Muz. Algirdas Kačanauskas, Apreiškimo parap. vargonininkas New Yorke, kuris laikas serga. Jį pavaduoja muzikai V. Mamaitis, J. Stankūnas ir kun. L. Budreckas.

— Pranė ir Stasys Patlaba iš Marquette Parko apylinkės, atostogauja St. Petersburg, Fla., lankydami vietos lietuvių, jų sueigose ir klube bei apžiūradami idomias vietas. Iš ten jie siunčia gerus linkėjimus.

— Sofija Girdžiūnienė dėkoja visiems jos audinių parodos organizatoriams ir rėmėjams už visokeriopą paramą ir pagalbą. Didžiausia padėka p. Sukeliams už patalpą, parodos organizavimą ir jos nuosirdų rėmimą. P. Vitkams už gėles bei kitokią parodos paramą ir visiems, kurie kuo nors prisidėjo prie parodos. Taip pat taria nuosirdų acijų visiems parodos lankytojams.

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIMS

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ PIRKIMAS - PARDAVIMAS - VALDYMAS - NOTARIATAS - VERTIMAI

VISŲ RŪSIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — 778-2233

DIDELIS SKLYPAS, 5 kamb. bungalov, 63 ir Whipple. Retas pirkiny nebrangiai.

2 PO 6 SU 3 MIEGAMAIS. Svarus, geras, teisinga kaina. Marquette Parke. Puiki proga lietuviui.

4 PO 5 ANT 40' sklypo Marquette Parko apyl. Naujas šildymas. Reikia sutvarkyti palikimą.

PENKI BUTAI IR 2 BIZNIO PATALPOS. Gražus namas Marquette Parko centre. Palikimas — reikia skubiai parduoti.

ŠIMAITIS REALTY

Tel. 436-7878

2951 W. 63rd St. (prie Sacramento)

— Alfredas Lucas išrinktas Vokietijos Lietuvių Jaunimo Sąjungos pirmininku. Manfredas Šiušelis — vicepirmininkas. Živilė Vilčinskaitė — sekr. Kontrolės komisijon išrinkti Algis Valiūnas ir Romas Zaliukas. Valdyba numato surengti politinių studijų savaitgalį spalio 11—13 d. Vasario 16 gimnazijoje.

— Chicago Savings and Loan Ass'n, 6245 So. Western Ave., visuomet rėmė ir remia lietuviškus reikalus, bendruosius darbus ir lietuvišką spaudą. Tos lietuviškos finansinės įstaigos vadovybė paskyrė įdėti į Laimės šaltinį 50 dol. taupymo sąskaitą laimingam Naujienų piktiniko dalyviui. Apie tai pranešė b-vės prez. Philomena D. Pakel Kristina Austin, linkėdama Naujienoms gero pasisekimo, o visiems gegužinės dalyviams — linksmai ir laimingai praleisti tą sekmadienio popietę. Naujienų gegužinė bus rugsėjo 8 d. Polonia Grove, prie 46-tos ir Archer Ave. Rengėjų komisija kviečia atvykti visus Chicago ir apylinkių tautiečius.

— Suvalkiečių Draugijos Gegužinė — Piknikas įvyks sekmadienį, rugpjūčio 25 d. Kay sode, 8236 So. Kean Ave., prieš Lietuvių Tautines kapines. Bus valgių ir gėrimų buffetai, laimės šulinys, gros A. Ramonio orkestras. Visus kviečia Komisija ir Valdyba (Pr).

— NEMOKAMOS PAMOKOS PRASIDĖS RUGSĖJO 2 D. Pasitobulinkite Angli kalboje. Pasiruoškite geramam darbui. Pasiruoškite JAV pilietybės egzaminams.

Mes turime virš 1000 įrašytų juostelės pamokų mūsų Kalbų laboratorijoje ir 25 kolegijose išvintus mokytojus.

JACKSON ADULT EDUCATION CENTER

820 So. Carpenter St.
Tel. 243-1650

Laikas: nuo 9 val. ryto iki 3 val. popiet.

HOME INSURANCE

Call: Frank Zapolis
3208 1/2 W. 95th St.
GA 4-8654

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: REPUBLIC 7-1941

SKAITYK IR KITA PATARK SKAITYTI DEMOKRATINIŲ DIENRAŠTĮ "NAUJIENAS"

ČIA GERŲ GERIAUSIAI

5 KAMBARIŲ CAPE COD. Alum. langai, karpetai. Sausas beismantas. 50' lotas. 2 auto garažas. Turim raktą. Arti mišų. \$23,000.

2 BUTŲ MEDINIS 1 1/2 aukšto namas. 50' lotas. Naujas gazu šildymas. Garažas. Marquette Parke. \$15,500.

ISNUOMOTAS 2 BUTŲ MŪRAS — 2 po 5. Atskiri gazu šildymai. 2 bloko nuo Marquette parko. Reikia savininko. \$26,600.

2 AUKŠTŲ MŪRAS. Naujas gazu šildymas ir elektrai. Alum. langai. Naujas 2 auto garažas. Arti ofiso. \$30,000.

7 BUTŲ MŪRAS — 2 dideli ir 5 maži butai. Naujas gazu šildymas. Alum. langai. Blokas nuo parke. \$39,900.

10 BUTŲ MŪRAS Marquette Parke. Virš 17,000 pajamų. Naujas gazu šildymas. Alum. langai. 2 auto mūro garažas. \$79,900.

PUIKUS MŪRO NAMAS ant plataus loto. 2 butai. Gražus 6 kambarių viršų ir 3 kambarių butas sausam beismantas. Garažas. Arti parke. \$21,900.

2 BUTŲ 18 mūras. Atskiri šildymai. Alum. langai. Garažas. Platus lotas. Arti mišų. \$36,000.

2 BUTŲ didelis modernus mūras ir garažas. Naujas gazu šildymas. Air. cond. Marquette Parke. \$32,000.

6 KAMBARIŲ Cape Cod už Kedzie 1/2 bloko nuo parke. Įrengtas beismantas. Platus lotas. Mūro garažas iš šono. \$34,000.

VALDIS REAL ESTATE

7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

BUTŲ NUOMAVIMAS, IVAIRŲ DRAUDIMŲ NAMŲ IR NEKILNOJAMO TURTO PIRKIMAS - PARDAVIMAS.

BALYS BUDRAITIS

BUD'S REAL ESTATE

4369 ARCHER AVE., CHICAGO
TEL. — 254-5554

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Įrengiu mieste ir užmiesty naupus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymo pečius, air-conditioning, vandens boilerius ir stogu rinas (gutters). Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai.

DOMAS ZUKAUSKAS

4444 So. WESTERN AVE.
Chicago, Ill. 60609. Tel. VI 7-3447

M. A. SIMKUS

Real Estate, Notary Public.
INCOME TAX SERVICE

4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450
Beto daromi ir liudijami vertimai, pildomi pilietybės pareiškimai ir kitoki blankai.

D E M E S I O

52-80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI
Tiktai \$104 metams automobilio Liability apdraudimas.
Kreiptis:

A. LAURAITIS

4645 So. ASHLAND AVE.
523-8775

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus

P. NEZINSKAS, 4065 Archer Ave.
Chicago, Ill. 60632 Tel. YA 7-5980

TERRA

Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms.
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

A. G. AUTO REBUILDERS

Čia automobiliai išlyginami ir nudažomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai, prityrusių darbininkų.

Kainos nebrangios.

3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill.
TEL. — 776-5883

Antecef Garbačiauskas, sav.

Didžiausias kailių pasirinkimas

pas vienintelį lietuvių kailininką Chicagoje

NORMANA BURŠTEINA

Tel. 263-5826 (įstaigos) ir 677-8489 (buto)

185 North Wabash Avenue
2nd Floor Chicago, Ill. 60601

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

VYTAUTAS ZUKAUSKAS — MARIA NOREIKIENĖ

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629. • Tel. WA 5-2787

Didelis pasirinkimas įvairių prekių.
AUTOMOBILIAI, ŠALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

MOVING — Apdraustas perkraustymas

Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujais kraustymo įrankiais. Ilgų metų patyrimas.

AL NAUJOKAITIS

2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737

3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320

Įvairių prekių pasirinkimas: motociklai, šaldytuvai, automobiliai, maistas, doleriniai Certifikatai.

V. VALANTINAS

JUBILIEJINIŲ METŲ NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

NAUJIENOMS šiemet suėjo 60 metų. Minint tą sukaktį, gerbiant pirmojo Amerikos lietuvių dienraščio steigėjų bei lietuviškos spaudos pirmūnų ir atliekant būtiną pareigą amžinam lietuviškos išlikimui skelbiamas Naujienų platinimo vajas.

NAUJIENOS tvirtai stovi ir kovoja už Lietuvos ir pavergtų lietuvių laisvę, neidamos ir nesidėdamos į sandėrius su okupantais ar jų igaliotiniais.

NAUJIENOS palaiko visas lietuvių demokratines grupes, jų bendras institucijas ir remia visų lietuvių bendruosius darbus bei tikslus.

NAUJIENOS atstovauja tyliąja lietuvių daugumą šiais pasimetimo, retorikos ir politinių iliuzijų laikais. Jos yra visiems idomos, naudingos ir reikalingos, net būtinės. Ne veltui, geros draugijos girti Naujienas yra mada. Lai ta mada tampa jas prenumeruoti.

Todėl Naujienų vadovybė ir Vajaus komisija Jubiliejinių metų proga skelbdama platinimo vaju kreipiasi į visus lietuvių pasekti lietuviškos spaudos pirmūnų pavyzdžiais užsiprenumeruojant Naujienas tikslu sudaryti grandinę tolimiesiems darbams ne tik laikraščio, bet ir visos išėjvijos, taip pat pavergtos Lietuvos ir jos žmonių gerovei, siekiant visuotinio lietuviškų reikalų renesanso.

KAINUOJA: Chicagoje ir Kanadoje metams — \$24.00, pusei metų — \$13.00, trims mėn. — \$7.50, vienam mėn. \$3.00. Kitose JAV vietose metams — \$22.00, pusei metų — \$12.00, vienam mėn. — 2.50. Užsienio — \$25.00 metams. Susipažinimui siunčiama savaite nemokamai.

Prašoma naudoti žemiau esančią atkarpą.

NAUJIENOS,

1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill. 60608

☐ Siunčiu _____ dol. Naujienų prenumeratai, Jubiliejinio vajaus proga paremdamas lietuvišką spaudą.

☐ Vajaus proga prašau siųsti Naujienas vieną savaitę susipažinimui nemokamai ir be jokių įsipareigojimų.

PAVARDE IR VARDAS _____

ADRES